

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Светлае свята Раждства Хрыстова выхоўвае ў людзях глыбокую духоўнасць. Гэта адначасна Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка 27 снежня на сустрэчы з Мітрапалітам Мінска-Магілёўскай архіепархіі архіепіскапам Тадэвушам Кандрусевічам, паведамліў БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Такія сустрэчы Прэзідэнта з кіраўніком Рымска-каталіцкай царквы ў Беларусі ў святочныя калядныя дні ў Архіепафедэральным касцёле Імя Прасвятой Дзевы Марыі сталі ўжо традыцыйнымі. «Вішнюю каталіцкіх свячэннікаў і ўвесь беларускі народ з гэтым самым добрым, чыстым і светлым святам. Жадаю здароўя, існасця ўсім нашым людзям, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — У гэтым годзе мы святкуем Раждства Хрыстова неж асабліва. Я адчуваю, і настрой зусім іншы, і вы расказалі мне аб праведзеных у касцёле ў Вілейцы святкаванняў у сувязі з Раждствам. Я глядзеў па тэлебачанні, інфармацыю атрымліваў». «Гэта добрае мерапрыемства, на якое збіраюцца не толькі католікі, але і праваслаўныя, і людзі, свабодныя ад веры. Яно выхоўвае людзей у духу патрыятызму, адданасці свайму народу і духоўнасці. Таму я хацеў бы вам падзякаваць за тое, што вы зрабілі ў гэтыя святочныя дні», — сказаў кіраўнік беларускай дзяржавы Тадэвуш Кандрусевіч.

Мітрапаліт Мінска-Магілёўскай архіепархіі ў сваю чаргу сказаў аб станоўчым вопыце супрацоўніцтва Рымска-каталіцкай царквы з Беларускім тэлебачаннем, якое традыцыйна вяло прамую трансляцыю каляднага бога-служэння. «Святое Раждства — гэта сапраўды добрае мерапрыемства. Мы наводзім міжнародныя масты паміж рознымі канфесіямі, рэлігіямі», — адзначыў Тадэвуш Кандрусевіч. Ён падкрэсліў важнасць таго, што ў калядных святкаваннях у касцёле ў Вілейцы ўдзельнічаў і прадстаўнік Беларускай праваслаўнай царквы. Ён таксама адзначыў, што ў Беларусі шмат змешаных шлюбав, і муж з жонкай святкуюць Раждства Хрыстова як каталіцае, так і праваслаўнае. Раждства — гэта асаблівае свята для ўсіх.

У час сустрэчы ў асноўным закраліся бягучыя пытанні ўзаемаадносін Рымска-каталіцкай царквы і дзяржавы. Цяпер завяршаецца работа над праектам Пагаднення аб супрацоўніцтве паміж Беларуссю і Святым Прастолам. Праект дакумента, у якім беларускі бок уплывае выказаныя пажаданні і заўвагі, цяпер знаходзіцца на разгледзе ў Дзяржаўным сакратарыяце Святога Прастола. У сферы ўзаемных інтарэсаў дзяржавы і РКЦ — пытанні падрыхтоўкі кадраў свяшчэннаслужыцеляў, выдзялення зямлі пад будаўніцтва новых храмаў. Забяспечанасць Рымска-каталіцкай царквы культурнымі будынкамі з'яўляецца самай высокай сфера канфесій краіны і складае 98 працэнтаў. На 470 каталіцкіх прыходаў дзейнічаюць 462 касцёлы і будыночкі 28. Выдзелены ўчастак пад будаўніцтва будынка Апостальскай Нунцыятуры Святога Прастола ў Мінску. За апошнія 15 гадоў значна павялічылася колькасць каталіцкіх прыходаў, будуюцца новыя касцёлы, аднаўляюцца святыні. З 1988 года Рымска-каталіцкай царкве перададзена каля 300 аб'ектаў для рэлігійных мэт. За апошнія гады ёй вярнуты кляштар орыгітэк у Гродне, касцёл Святога Роха ў Мінску і касцёл у вёсцы Воўчыні Камянецкага раёна, будынак былога шпітэра французскайцаў у вёсцы Гальшаны Ашмянскага раёна.

Рымска-каталіцкая царква — адна з буйнейшых канфесій краіны па колькасці зарэгістраваных рэлігійных абшчын, другая — па колькасці вернікаў. Яе роля ў духоўным і культурным жыцці грамадства, міжканфесійным дыялогу пастаянна ўзрастае. Рымска-каталіцкая царква ўносіць свой уклад у духоўна-маральнае выхаванне моладзі. У прыходах РКЦ працуе 414 свяшчэннаслужыцеляў, з якіх 164 — замежныя грамадзяне. Беларускія каталіцкія свяшчэннаслужыцелі рыхтуюцца ў дзвюх духоўных семінарыях Рымска-каталіцкай царквы — у Гродне і Пінску. Акрамя таго, у 2009 годзе адкрыты катэхетычны каледж для свецкіх людзей ў Баранавічах. Дзяржава аказвае падтрымку гэтым духоўным навуковым устаномам. На бюджэтныя сродкі аднаўляліся роспісы ў Архіепафедэральным касцёле Імя Прасвятой Дзевы Марыі.

Дзяржаўныя органы кіравання, мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы вядуць актыўны дыялог з Рымска-каталіцкай царквой. РКЦ падтрымлівае канструктыўныя адносіны з Беларускай праваслаўнай царквой і іншымі канфесіямі і рэлігійнымі напрамкамі.

На заканчэнне сустрэчы з Тадэвушам Кандрусевічам ад Прэзідэнта ў дар Архіепафедэральнаму касцёлу Імя Прасвятой Дзевы Марыі перададзены абраз Божай Маці «Вастрабрамская», выкананы з янтару беларускім майстрам.

УРАД БЕЛАРУСІ ПАДАЎ У АДСТАЎКУ

У адпаведнасці з часткай трэцяй артыкула 106 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь Савет Міністраў Беларусі 27 снежня 2010 года прыняў пастанову аб складанні паўнамоцтваў перад нававыбраным Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь. Аб гэтым БЕЛТА паведамліў ў прэс-службе беларускага лідара.

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка прыняў адстаўку ўрада. Новы склад Савета Міністраў будзе сфарміраваны ў бліжэйшы час.

Нас менш за 9,5 мільёна

Паводле звестак Нацыянальнага статыстычнага камітэта, у пачатку снежня ў Беларусі пражывала 9 млн 483,1 тыс. чалавек. З пачатку года насельніцтва краіны зменшылася на 16,9 тыс. чалавек. За студзень — лістапад сёлета ў краіне нарадзілася 98 992 дзіцяці (на 1712 менш, чым за аналагічны перыяд летас), і ў той жа час памерла 125117 чалавек (на 2154 большы ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года). У выніку насельніцтва скарацілася больш чым на 26 тысяч. Адначасова агульны «мінус» крыху зменшылі міграцыйныя працысы. Так, з пачатку года на пастынае месца жыццарэў ў Беларусь прыйшла 15502, у той час як з краіны — 6333 чалавек.

Сяргей ГРЫБ.

Літарам па колькасці насельніцтва па стане на пачатку снежня засталася стацыя — 1 млн 861,8 тыс. жыхароў. Насельніцтва Гомельскай вобласці складала 1 млн 435,5 тыс., Мінскай — 1 млн 412,4 тыс., Брэсцкай — 1 млн 395,3 тыс., Віцебскай — 1 млн 222,5 тыс., Магілёўскай — 1 млн 89,1 тыс., а Гродзенскай — 1 млн 66,5 тыс. чалавек.

СПЕЦЫЯЛЬНАЯ АКЦЫЯ АД «БЕЛТЭЛЕКАМА»
У навагоднія свята ветэраны і ўдзельнікі Вялікай Айчыннай вайны атрымаюць ад «Белтэлекама» спеасаблівы падарунак — бясplatныя міжгароднія тэлефонныя размовы ў межах краіны на працягу сутак: з 0.00 гадзін 31 снежня да 24.00 гадзін 1 студзеня. Бясplatныя тэлефонныя размовы будуць прадастаўляцца з хатніх тэлефонаў, упадальніцамі якіх з'яўляюцца: героі Савецкага Саюза; поўныя кавалеры ордэна Славы; інваліды Вялікай Айчыннай вайны; удзельнікі Вялікай Айчыннай вайны; асобы, якія прымалі ўдзел у складзе спецыяльных фарміраванняў у размінраванні тэрыторый і аб'ектаў пасля вызвалення ад нямецкай акупацыі ў 1943-1945 гадах; асобы, узнагароджаныя ордэнамі і (ці) медалімі СССР за самаадданую працу і беззакорны воінскую службу ў тыле ў гады ВАВ; асобы, якія працавалі на аб'ектах супрацьветэраннай абароны, мясцовай супрацьветэраннай абароны, на будаўніцтве абарончых збудаванняў, маршкіх баз, аэрадрому і іншых ваенных аб'ектаў у межах тылавых межаў дзейных фронтоў, на прыфрантавых участках чыгуны і аўтамабільных дарог; члены экіпажаў суднаў транспартнага флоту, інтэрнаваныя ў пачатку вайны ў партах іных дзяржаў; асобы, якія працавалі на прадпрыемствах, ва ўстановах і арганізацыях горада Ленінграда ў перыяд блакады і ўзнагароджаныя медалём «За абарону Ленінграда» і асобы, узнагароджаныя знакам «Жыхары блакаднага Ленінграда»; інваліды з дзяцінства ў выніку ранення, кантузіі, калецтва, звязаных з баявымі дзеяннямі ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны або з наступствамі ваенных дзеянняў, якія дасягнулі: мужчыны — 60 гадоў, жанчыны — 55 гадоў.

Умовы спецыяльнай акцыі не распаўсюджваюцца на тэлефонныя размовы з абанентамі мабільнай сувязі, пры доступе ў інтэрнет і карыстанні платнымі даведкамі-інфармацыйнымі службамаі. Дадатковую інфармацыю можна атрымаць па тэлефоне «153».

Надзея НІКАЛАЕВА.

Фота Анатона КЛЕПЕШЧУКА.

«ДЗЯДУЛІ, У ДАРОГУ!»

Каб запаліць галоўную ёлку сталіцы, спатрэбілася некалькі соцень Дзядоў Марозаў

У мінулыя суботу адбылася, бадай, самая маштабная марозаўская тусоўка: з кожнага гарадскога раёна на цэнтральную плошчу сталіцы на аўтобусах прыехалі дзясяткі Дзядоў Марозаў з адвечнымі спадарожнікамі — Снягуркамі. Каб, нарэшце, запаліць галоўную сталічную ёлку і сваім дружным шэсцем па праспектах натхніць мішчан на самыя прыгожыя і незабыўныя святы — Новы год і Каляды. Толькі ў гэты дзень можна ўбачыць і паслухаць сапраўдны дзед-марозаўскі духавы аркестр.

Выбары-2010

ПРЭЗІДЭНТ ПЕРААБРАНЫ

ЦВК устанавіў вынікі нядаўняй электаральнай кампаніі

ПЕРАМОГА — за Аляксандрам ЛУКАШЭНКАМ, у падтрымку якога супрацоўнікі выбаркамаў налічылі 79,65% галасоў. Нашатам больш за мінімальныя 50 адсоткаў плюс адзін галас, неабходны для атрымання найвышэйшай дзяржаўнай пасадзі. Другі вынік, які, тым не менш, не ідзе ні ў якое параўнанне з першым, — у Андрэя Саннікава: яго падтрымала 2,43% выбаршчыкаў. Тройку замыкае Яраслаў Раманчук з 1,98% галасоў. Рэйтынг астатніх удзельнікаў прэзідэнцкай гонкі выглядае так: Рыгор Кастусёў 1,97%, Уладзімір Някляеў 1,78%, Віктар Цярэцкі 1,19%, Віталь Рымушэўскі 1,09%, Мікалай Статкевіч 1,05%, Аляксей Міхалеў 1,02%, Дамітрый Ус 0,39%, 6,47 адсотка ўладальнікаў выбарчага права правялі аднадушныя, адмовіўшыся ў падтрымку ўсім кандыдатам. Якіх у 90,65% (што таксама нашатам больш за неабходную палову) дала Цэнтрыбаркаму падставы для таго, каб пастанавіць, што выбары адбыліся. З 7,1 млн беларусаў, якія мелі права галаса, 6,4 млн ім скарысталіся, прычым амаль 1,1 млн — дэтрэмінары. Такія афіцыйныя вынікі сёлетніх прэзідэнцкіх выбараў, якія днёмі ўстанавіў ЦВК.

Не пераходзілі і спробы аспрэчыць іх. У тым ліку скарга былога кандыдата ў прэзідэнты Рыгора Кастусёва з прыкладзенымі да яе больш як трыма сотнямі матэрыялаў аб парушэннях. Іх цэнтрыбаркамаўцы ацанілі з пункту гледжання ўплыву на вынікі выбараў у цэлым па розпубліцы і падобнага там не ўгледзеці. Таму ў здавальненні пададзенай скаргі аб непрызнанні вынікаў выбараў было адмоўлена. Член ЦВК Надзея КІСЯЛЕВА прызнала, што ў працэсе выбараў парушэнні усё ж мелі месца, аднак яны былі працэдурнымі і волевыяўленню грамадзян не перашкодзілі. Асобна згадала яна так званая самайная галасаванне (калі ў кабінку для галасавання заходзіць разам), якое «мае месца на выбарах усіх узростнаў» і характэрнае, да таго ж, не толькі для нашай краіны. «На жаль, некаторыя выбаршчыкі не рагуюць на заўвагі супрацоўнікаў выбаркамаў», — канстатуе спадарыня Кісялёва. Яна адзначыла таксама, што большасць зваротаў падчас гэтай кампаніі датычылася галасавання па месцы фактычнага пражывання, а не па месцы рэгістрацыі. А вось скаргаў на недакладнасці ў спісах выбаршчыкаў

сёлета, паводле слоў Н. Кісялёвай, было значна менш.

Без задавальнення засталіся і прапановы, агучаныя членамі ЦВК з правам дарадчага галасу. У прыватнасці, каб Цэнтрыбаркама хадзілі аб змяненні меры стрымання для затрыманых экс-кандыдатаў у прэзідэнты. Старшыня Цэнтральнай камісіі Лідзія ЯРМОШЫНА тонам, які не выносіць прызначэння, заявіла, што «7 з 10 членаў ЦВК перажылі цяжкія маральныя выпрабаванні ў ноч на 20 снежня». І арганізавалі гэта, паводле яе слоў, «тыя палітыкі, якіх два тыдні планерная заклікалі нарада на плошчу», хоць пракуратура выносіла ім папярэджанні і яны ведалі, што гэта незаконна. Яі дарослыя людзі, які магчымыя прэзідэнты, яны, на думку старшыні ЦВК, «паўнічы былі разумець, што, калі напэўна дастакова вялікі, ім цяжка кіраваць». Таму «незалежна ад тых добрых намераў», якімі, яна не выключнае, маглі кіравацца гэтыя людзі, «тое, што адбылося, не можа быць даравана». Бо «грамадству і канкрэтным людзям пагражала рэальная небяспека», а краіна, паводле пераканання старшыні Цэнтрыбаркама, «магла апынуцца ў абломках».

СТАР. 2

У НАВАГОДНЮЮ НОЧ АБЯЦАЮЦЬ МАРОЗНАЕ НАДВОР'Е

На гэтым тыдні ў Беларусі зноў устанавіцца па-сапраўднаму зімовае надвор'е

29-30 снежня месцамі чакаецца моцны снег і мяцеліца. Тэмпература паветра ноччу прагназуюцца ў межах -7-14 градусаў, а ў дзённыя гадзіны 4-11 градусаў ніжэй за нуль.

У пятніцу, 31 снежня, пры змяшчэнні атмасфернага фронту з Бальтыскага мора часам будзе ісці снег, магчыма слабая мяцеліца. Тэмпература паветра ноччу складзе -7-14 градусаў, пры працягненні да мінус 18 градусаў. Днём яна не перавысіць 2-9 градусаў марозу.

У першы дні новага года таксама ўтрымаецца марознае надвор'е. Пры наступленні халоднага паветра са Скіандынавіі ўначы гадзіны камаецца ад 5 да 14 градусаў марозу, пры працягненні да мінус 15-20 градусаў. У дзённыя гадзіны будзе -4-11 градусаў. У Мінску ў навагоднюю ноч будзе -7-9 градусаў, днём 1 студзеня -5-7 градусаў, часам снег.

У першай палове студзеня чакаецца па-сапраўднаму зімнае надвор'е са снегам і мяцеліцамі. Тэмпература паветра ноччу будзе вагацца ад -6 да -12 градусаў, часам да -18, днём — ад 3 да 12 градусаў марозу. Толькі дзёндзідзе, у асноўным па поўдні краіны, магчыма павышыцца тэмпература да нуля градусаў.

БЕЛТА.

Расійскі газ для Беларусі з 2012 года можа патаннець на 15 працэнтаў

Аб гэтым учора заявіў журналістам намеснік старшыні праўлення «Газпрама» Валерый ГОЛУБЕЎ, паведамляе БЕЛТА.

Прынцып ідэнтыфікацыі паставак расійскага газу ў Беларусь будзе перагледжаны з 2012 года, пасля заканчэння дзеючага цяпер пагаднення кантракта. З улікам таго, што Беларусь уваходзіць у М'ятны саюз, на 2012 год кантракт будзе падпісаны на прынцыпах, якія апісаны ў пакеце дакументаў, звязаных са стварэннем Адынай эканамічнай прасторы.

За аснову будзе брацца сярэднеўрапейская цена на газ мінус м'ятныя пошліны і кошт транзіту.

«ЗЕБРА» — У ПАДЗЕМНЫХ ПЕРАХОДАХ

Такое новаўвядзенне прадугледжана новай праграмай па павышэнні бяспекі на дарогах «Узаемаразуменне».

У якасці эксперымента ў падземных пераходах плануем нанесці сімвалічную дарожную разметку, — паведамляе журналістам старшы інспектар па асобых даручэннях УДАІ МУС Беларусі Ганна БАНДЫК. — Будзем прывучаць пешаходаў нават пад зямлёй хадзіць па пешаходных пераходах. Мы хочам дабіцца, каб правілы бяспечнага пераходу дарогі адказалі ў людзей на падсвядомасці.

І гэта не адзінае нестандартнае рашэнне для прафілактыкі ДТЗ. Супрацоўнікі ДАІ паспрабуюць «дастукіцца» да пешаходаў ў самых незвычайных месцах. У прыватнасці, ланкічныя звароты прафілактычнага характару будуць размешчаны на кошыхах у супермаркетах, на дзвярах вагонаў метро, на рэкламных шытках, у пешаходных зонах. Што тычыцца кіроўцаў, то спецыяльна для іх ДАІ распрацавала налёткі: «Я не паркуюся на зялёнай зоне», «Я заўсёды прапускаю пешаходаў», «Я не падразаю», «Я не еду на жоўты», «Я не размаляю на тэлефоне за рулём». З іх дапамогай, мяркуюць распрацоўшчыкі праграмы, кіроўцы змогуць заявіць аб сваёй грамадзянскай пазіцыі.

Налеткі будуць нанесены на патрульныя аўтамабілі, — патлумчыла Ганна Бандык. — Акрамя таго, кожны ахвотны можа размясціць такую налётку і на свой транспартны сродак. Такім чынам, мы будзем бачыць, што на дарозе знаходзіцца партнёр, ад якога можна не чакаць падавоху: ён не падрэжа, не будзе паводзіць сябе агрэсіўна. Налеткі будуць перыядычна абнаўляцца, мяняцца. Мы плануем, што самі удзельнікі дарожнага руху падкажуць варыянты гэтых налёткаў, а таксама іншыя шляхі эфектыўнага ўзаемадзеяння. Найбольш жа актыўных удзельнікаў дарожнага руху, якіх будуць дапамагаць нам праводзіць прафілактыку ДТЗ, будзем узнагароджваць.

У наступным годзе плануецца запусціць і сайт упраўлення Дзяржаўна-тэаінспекцыі МУС. «Вартава дарог» спадзяюцца на актыўнае супрацоўніцтва не толькі ў выглядзе фота парушальнікаў, але і ў выглядзе прапановы, заўваг і пажаданняў. Акрамя таго, на ўзбраенні ведамства маецца больш як 30 новых відэадырёлікаў для раддзі, у якіх у даступнай форме расказваецца аб правілах дарожнага руху.

Праграма «Узаемаразуменне», — лічыць намеснік начальніка УДАІ МУС Максім ПАДБЯР'ОЗКІН, павіна ў першую чаргу змяніць ўзаемаадносіны ўдзельнікаў дарожнага руху.

На жаль, многія кіроўцы лічаць ДАІ нядобрымі і чужымі, з якой лепш не сутыкацца, — адзначаў ён. — Мы хочам адісці ад гэтага стэрэатыпу. Грамадзяне і ДАІ павіны ўзаемадзейнічаць, у тым ліку для гэтага плануецца стварыць добраахвотнае дружыну, удзельнікі якой сталі б партнёрамі інспектараў ДПС і дапамагалі б у прафілактыцы аўтаваары.

Намеснік начальніка ДАІ нагадаў, што з 2007 года ў Беларусі ажыццяўлялася праграма «Мінус 100». І дзвалі паспяхова. Так, калі ў 2006 годзе на дарогах распуслілі загінула 1726 чалавек, то сёлета — 1154 (мінус 57%).

— Аднак па-ранейшаму вострай застаецца праблема дзіцячых смяротнасці, — падкрэсліў Максім Падбяр'озкін. — Хоць за апошнія некалькі гадоў на беларускіх дарогах колькасць загінулых дзяцей зменшылася прыблізна ўдвай, ДАІ не супакоіцца да таго часу, пакуль у ДТЗ будзе гінуць хоць бы адно дзіця ў год.

У сувязі з гэтым асобы ахвотны і бліжэйшы час будзе зроблены на прафілактыцы дзіцячага дарожна-транспартнага траўматызму. Створана і ўжо пачынае ў продаж аэбука бяспекі дарожнага руху, па якой можна вывучаць літары паралельна з правіламі дарожнага руху, распрацавана камп'ютарная праграма па дарожным руху для дзяцей. Новая праграма «Узаемаразуменне», якая прышла на змену праграме «Мінус 100» і ўвабрала ў сябе усё самае лепшае ад яе, накіравана на тое, каб дамагчыся больш эфектыўнага ўзаемадзеяння і комплекснага рашэння праблем.

— Нам бы хацелася, каб кожны грамадзянін падтрымаў гэтую праграму, — адзначыў намеснік начальніка УДАІ МУС Максім ПАДБЯР'ОЗКІН. — Мы хочам дабіцца ўстойлівага ўзростаўна-законапааслухмянасці, змяніць свядомасць удзельнікаў дарожнага руху, павысіць культуру кіроўцаў і пешаходаў. Мы б хацелі, каб сродок удзельнікаў дарожнага руху быў нечэмпіяміцца да агрэсіўных паводзін на дарозе, каб людзі больш дзявалі супрацоўнікамі ДАІ, часцей ішлі на дыялог, аказвалі дапамогу.

Напрыканцы размовы Максім Падбяр'озкін адзначыў, што многія ДТЗ адбываюцца з-за масавага парушэння правілаў стаянкі. — Але і тут мы на месцы не стаім, — падкрэсліў Максім Міхайлавіч. — Ёсць праграма, якая прадугледжвае будаўніцтва паркоўчых пляцовак, плаксынаў і шматузроўневых. Я думаю, што да 2015 года гэтае вострае пытанне, звязанае з парушэннем правілаў прыпынку і стаянкі, і нас атрымаецца сумесна з выкананамі і з камунальнымі службамаі зніць і зрабіць стаянкі і паркоўкі даступнымі для кожнага удзельніка дарожнага руху. Разам з тым мы распрацоўваем пытанне, уплываючы вопыт заходніх краін, аб стварэнні асобнага падраздзялення, якое б займалася рознымі «муніцыпальнымі пытаннямаі», у тым ліку і паркоўкамі.

Надзея ДРЫЛА.

Камандуючы ВПС і ППА Беларусі затрыманы па падазрэнні ў злоўжыванні ўладай

Камандуючы ВПС і ППА Беларусі генерал-маёр Ігар Азаронак затрыман у падазрэнні ў злоўжыванні ўладай, паведамліў карэспандэнту БЕЛТА ў прэс-службе Мінбароны.

Ён падазраецца ў злычынстве, прадугледжаным артыкулам 455 «Злоўжыванне ўладай, перавышэнне ўлады або бяздзейнасць улады» КК Беларусі. Цяпер вядзецца следства. Пры гэтым у міністэрстве падкрэслілі, што ўзровень правапарушэнняў у лобой дзяржаве вызначаецца не наяўнасцю правапарушэнняў, а сістэмай барацьбы са злычынствам, якая дае магчымыя вынікі і спыняць любыя злычынствы. Такія сістэма ў Беларусі, у тым ліку ў дзяржаўных сістэмах забяспечання бяспекі, створана, функцыянуе і дае канкрэтыя вынікі. У прыватнасці, па шэрагу крыміналагічных паказчыкаў узровень злычыннасці ва Узброеных Сілах з'яўляецца адным з самых нізкіх у свеце. Аднак пры гэтым забяспечана непазбежнасць пакарання і бескампіямнасці падыход, заснаваны толькі на заканадаўстве, да віноўніка правапарушэнняў, незалежна ад службовага становішча і ранейшых заслуг.

ОАО «Пивзавод Оливария»
ИЗВЕЩАЕТ СВОИХ АКЦИОНЕРОВ О ПРОВЕДЕНИИ ВНЕОЧЕРЕДНОГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ
ОАО «Пивзавод Оливария»,
которое состоится 10 января 2011 года в 10.00 в конференц-зале ОАО «Пивзавод Оливария» по адресу: город Минск, проспект Машерова, дом 19.
Форма проведения внеочередного собрания акционеров — очная.

Повестка дня внеочередного собрания акционеров:
1) Досрочное прекращение полномочий члена Наблюдательного совета ОАО «Пивзавод Оливария» Дудко Н.А.
2) Досрочное прекращение полномочий члена Наблюдательного совета ОАО «Пивзавод Оливария» Нелюбовой Н.А.
3) Внесение изменений в Устав ОАО «Пивзавод Оливария».

Список лиц, имеющих право на участие во внеочередном собрании акционеров ОАО «Пивзавод Оливария» 10 января 2011 года, составляется на основании реестра акционеров ОАО «Пивзавод Оливария» по состоянию на 9 декабря 2010 года.

Материалы к внеочередному собранию акционеров ОАО «Пивзавод Оливария» 10 января 2011 года будут представлены для ознакомления акционерам с 29 декабря 2010 года на информационном стенде в административном здании ОАО «Пивзавод Оливария» по адресу: г. Минск, проспект Машерова, дом 19.

Регистрация акционеров для участия во внеочередном собрании акционеров ОАО «Пивзавод Оливария» будет осуществляться 10 января 2011 года с 8.50 до 9.50 в помещении конференц-зала ОАО «Пивзавод Оливария» по адресу: г. Минск, проспект Машерова, дом 19. Регистрация проводится при предъявлении документа, подтверждающего полномочия на участие в собрании (доверенности) и/или паспорта.

УНП 100128525

ХРОНИКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ГРЭЦЫЯ І ПАРТУГАЛІЯ «НЕ ПАДЫХОДЗЯЦЬ» ДЛЯ ЕўРАЗОНЫ?

Эканомікі Грэцыі і Партугаліі, а таксама некалькіх іншых паўднёваеўрапейскіх дзяржаў, якія ўваходзяць у еўразону, «недастаюць падыходзіць» для выкарыстання агульнаеўрапейскай валюты. Такую заяву зрабіў міністр фінансаў Славакіі Іван Міклэш, паведамляе Bloomberg са спасылкай на мясцовую газету Hospodarske Noviny (HN).

Паводле яго слоў, абедзвю краінама «у доўгатаэрмінай перспектыве» варта, магчыма, выйсці з еўразоны. Міністр таксама адзначыў, што высіпкі Еўрасаюза па прадукцыйным пазыковага крызісу ў еўразону былі не надта паспяховаыя. У сярэдзіне снежня Міклэш дапусціў магчымыя выхад з еўразоны Славакіі, аднак адзначыў, што ў яго няма адчування, што еўразона распадзецца.

2010 ГОД УСТАЛЯ

Аляксандр Лукашэнка заклікаў беларускіх дзяцей быць сапраўднымі патрыётамі сваёй краіны

ДЛЯ СУБ'ЕКТАЎ МАЛОГА ПРАДПРЫМАЛЬНІЦТВА Ў БЕЛАРУСІ СПРАШАЕЦЦА ПАРАДАК ПЛАЦЯЖОЎ НА ДЗЯРЖАўНАЕ САЦСТРАХАВАННЕ

Адпаведны ўказ № 676 падпісаў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 24 снежня 2010 года. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Указам установаюна змяненне перыядычнасці абавязковых плацяжкоў на дзяржаўнае сацыяльнае страхаванне ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны суб'ектамі малога прадпрымальніцтва з сярэдняй колькасцю работнікаў за календарны год да 100 чалавек уключаю. Гэтыя плажыжы будуць ажыццяўляцца што-квартальна (цяпер штомесяц), але не пазней за ўстаноўлены дзень выплаты заробатнай платы за апошні месяц справядзачнага квартала.

Амаль Вр2,5 трлн на будаўніцтва больш як 300 аб'ектаў прадугледжана дзяржаўнай інвестпраграмай Беларусі на 2011 год

Адпаведны ўказ № 660 «Аб зацвярджэнні Дзяржаўнай інвестыцыйнай праграмы на 2011 год» 20 снежня падпісаў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Праграмай прадугледжана Вр2480,5 млрд на будаўніцтва 313 аб'ектаў. У 2011 годзе плануецца выкарыстоўваць сродкі рэзервовага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь на будаўніцтва вучэбна-трэнеровага цэнтара фрыстайла са спартыўна-аздараўленчым комплексам у Мінску і рэканструкцыю з частковай рэстаўрацыяй будынка Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Я. Купалы.

Сродкі дзяржаўнага мэтавага бюджэтнага фонду нацыянальнага развіцця будуць выкарыстаны на будаўніцтва (рэканструкцыю) аб'ектаў комплексу будынкаў і збудаванняў кінастудыі «Беларусь-Фільм», комплексу «Студэнцкая вёска», устаноў «Рэспубліканскі цэнтр алімпійскай падрыхтоўкі па зیمовых відах спорту «Раўбічы», будынка ДУ «Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр неўралогіі і нейрахірургіі» з прыбудовай аперацыйнага модуля, другой калывавай аўтаматэлічнай дарогаі вакол Мінска.

Рэалізацыя праграмы даць магчымасць у 2011 годзе забяспечыць увод у эксплуатацыю бібліятэкі Віцебскага медыцынскага ўніверсітэта, корпуса факультэта міжнародных адносін БДУ, студэнцкай інтэрнату комплексу «Студэнцкая вёска», тэатр «Чаргі корпуса механізацыі БАТУ, другой «чаргі Палаца тэатра ў Мінску, інтэрната Рэспубліканскага дзяржаўнага вучылішча алімпійскага рэзерву, Духовна-адукацыйнага цэнтара Беларускай праваслаўнай царквы, інтэрнаты для маладых вучоных і аспірантаў РУП «Інстытут плаводстваваго» НАН Беларусі, школы на 1 тыс. 240 навучэнцаў у Полацку.

Плануецца таксама завяршыць рэканструкцыю чацвёртай і пятай чэргаў РНПЦ «Маці і дзіця», другой пусковага комплексу Нацыянальна-гістарыка-культуранага музея-запаведніка «Нясвіж», будынка пад размяшчэнне Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі ў Мінску, збудаванняў Дняпроўска-Бугскага канала, медыка-адміністрацыйнага корпуса дзяржаўнай устаноў «Рэспубліканскі інтэрнат ветэранна-ваіны і працы», першай чаргі рэстаўрацыі Косаўскага палацава-паркавага ансамбля, другой і трэцяга пусковага комплексу чацвёртай чаргі рэканструкцыі аб'ектаў Цэнтральнага батанічнага саду Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.

ДЗМІТРЫЙ МЯДЗВЕДЗЕЎ ПАВІНШАВАЎ АЛЯКСАНДРА ЛУКАШЭНКУ

Прэзідэнт Расійскай Федэрацыі Дзмітрый Мядзведзев 25 снежня павіншаваў нававыбранага Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнка. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

«Жадаю Вам паспехаў, а брацкаму беларускаму народу — міру і працітанна», — гаворыцца ў віншаванні.

СТАРШЫНЯ КНР ПАВІНШАВАЎ АЛЯКСАНДРА ЛУКАШЭНКУ З ПЕРАМОГАЙ НА ПРЭЗІДЕНЦКІХ ВЫБАРАХ

Старшыня Кітайскай Народнай Рэспублікі Ху Цзіньтаа ад імя ўрада КНР, кітайскага народа і сябе асабіста павіншаваў Аляксандра Лукашэнка з перамогай на прэзідэнцкіх выбарах. Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

«Кітай і Беларусь з'яўляюцца добрымі сябрамі і партнёрамі. Памяк нашымі дзяржавамі ўстаноўлена высокая ступень палітычнага даверу, забяспечана цвёрдая ўзаемная падтрымка па ўсіх ключавых пытаннях, якія закранаюць надзёжныя ўзаемныя інтарсы, — гаворыцца ў віншаванні. — Плённа развіваецца раўнапраўнае супрацоўніцтва ў гандлёва-эканамічнай, навукова-тэхнічнай, ваенна-тэхнічнай, гуманітарнай і іншых сферах. Падтрымліваецца цеснае ўзаемадзеянне і каардынацыя ва ўрэгуляванні міжнародных і рэгіянальных праблем у абарону агульных інтарсаў дзвюх дзяржаў».

Ху Цзіньтаа выказа асабістае ўклікі асабісты ўклад Аляксандра Лукашэнка ў развіццё кітайска-беларускіх адносін і падкрэсліў: «Кітайскі бок надае вялікае значэнне адносинам з Беларуссю і гатовы сумесна з беларускім бокам прыкладзіць значныя намаганні для бесперапыннага развіцця двухбаковага супрацоўніцтва».

РАУЛЬ КАСТРА ПАВІНШАВАЎ АЛЯКСАНДРА ЛУКАШЭНКУ З ПЕРАМОГАЙ НА ВЫБАРАХ

Аляксандр Лукашэнка з перамогай на выбарах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь павіншаваў Старшыня Дзяржаўнага Савета і Савета Міністраў Рэспублікі Куба Рауль Кастра Рус. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

«Выказваю вам мае шчырыя віншаванні і пацярджкоў свой намер прадаўжаць умацоўваць дружалюбныя адносіны і супрацоўніцтва паміж нашымі краінамі», — гаворыцца ў віншаванні.

АЛЯКСАНДРА ЛУКАШЭНКУ З ПЕРАВЫБРАННЕМ НА ПАСАДУ ПРЭЗІДЭНТА БЕЛАРУСІ ПАВІНШАВАЎ ПРЭЗІДЭНТ ТУРЦЫІ

Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе кіраўніка беларускай дзяржавы.

«Шчыра веру, што дружалюбныя адносіны паміж нашымі краінамі і народамі будуць развівацца і далей», — гаворыцца ў віншаванні.

Абдулах Гюль жадае Аляксандру Лукашэнку здароўя і шчасця, а народу Беларусі — дабрабыту і працітанна.

МАХМУД АБАС ПАВІНШАВАЎ АЛЯКСАНДРА ЛУКАШЭНКУ З ПЕРАМОГАЙ НА ВЫБАРАХ

Аляксандр Лукашэнка з перамогай на выбарах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад імя палесцінскага народа і сябе асабіста павіншаваў Старшыня Выканаўчага Камітэта Арганізацыі вызвалення Палесціны — Прэзідэнт Палесцінскай Нацыянальнай Адміністрацыі Махмуд Абас. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Махмуд Абас жадае Аляксандру Лукашэнку ўдачы і паспехаў на пасадзе кіраўніка дзяржавы, дасягнення яшчэ большага прагрэсу і стабільнасці ў Беларусі.

СІСТЭМА ІМПОРТУ АЛКАГОЛЬНАЙ ПРАДУКЦЫІ БУДЗЕ ЛІБЕРАЛІЗАВАНА

23 снежня Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка правёў нараду аб удасканаленні арганізацыі імпарту алкагольных напіткаў.

Адкрываючы нараду, кіраўнік дзяржавы адзначыў, што «гэта тэма вельмі важная і ад яе нікуды не пойдзеш».

Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў, каб сістэма дзяржрэгулявання імпарту алкаголю была прэзырты і ставіла надзейную заслоную павольню прываям зноўжывання і карупцыі. «Гэта значыць, мы вырабляем нейкую алкагольную прадукцыю, дапусцім, гарэлку, і гэта гарэлка не горшая, чым лепшая ўзоры ў свеце, наколькі я ведаю, па водках спецыялістаў. Таму, вядома, рынак свайго трэба абараняць і прадаваць сваю алкагольную прадукцыю тыпу гарэлкі і іншых напіткаў. Але ёсць шмат віды алкагольнай прадукцыі, якію мы не вырабляем і не разліваем, дапусцім, каньякі дарагіх марак. Мы яе імпартуем. Вось пра гэта я і гавару. Імпарт такіх каньякоў павінен быць абсалютна прэзырты. Прымяць раэзны трэба публічна, каб тут не было «свай-чужы» кампанія-пастаўшчыкоў, зложыўшывану і карупцыі. Вось што я маю на ўвазе», — растлумачыў ён.

Акрамя таго, насельніцтва павінна быць упэўнена ў абсалютнай якасці гэтай прадукцыі. Пры гэтым трэба забяспечыць стабільнасць на спажывецкім рынку, запатрабаваў кіраўнік дзяржавы.

З асноўным дакладам на нарадзе выступіў намеснік прэм'ер-міністра Андрэй Кабякоў. Паводле яго слоў, у Беларусі толькі 3 працэнты спажываемай алкагольнай прадукцыі ў бутэлькавым выглядзе — гэта алкаголь, імпартаваны з іншых краін. Пры гэтым 80 працэнтаў імпарту прыпадае на віно, 8

працэнтаў — на каньякі, па 2 працэнты — на віно пеністае, гарэлку, віскі, па 1 працэнтаў — на брандзі, лікейры, ромы, джын.

У мэтах забяспечэння падтрымкі айчынных вытворцаў цяпер з камісіяй імпартёраў узгадніваецца ўвод у рэспубліку він вінаградных вытрыманых, марачных, калекцыйных, вытрыманых менш як 6 гадоў каньяку, іншых алкагольных напіткаў (гарэлка, віскі, ром, лікёр) пераважна вядомых сусветных марак высокага цэнавага сегмента. У рэспубліку не ўвозіцца плодова-ягодныя і вінаградныя ардынаныя віны.

У выніку правядзення такой палітыкі аб'ём імпарту віна скараціцца на 60 працэнтаў у 2009 годзе ў параўнанні з 2006 годам і прадаўжае скарачацца ў 2010 годзе. Пры гэтым аб'ём вытворчасці віна ў рэспубліцы вырас у 2 разы.

Удзельная вага продажу айчынных вінаградных він павялічылася з 46,2 працэнта ў 2006 годзе да 73,4 працэнта ў 2010 годзе, каньяку — з 37,1 працэнта да 73,9 працэнта адпаведна.

Асобныя прадстаўнікі гэтага рынку лічаць, што неабходна лібералізаваць рынак алкагольнай прадукцыі, ліквідаваўшы інстытут спеціалізацыі і абмежаванні на ўвоз у краіну імпартнай алкагольнай прадукцыі. «Мы лічым, што праводзіць шырокашматнае лібералізацыю пакуль рана. Лібералізацыю трэба правадзіць разумна», — сказаў Андрэй Кабякоў.

У прыватнасці, Міхведэдамская камісія прапануе дазволіць імпартёрам свабодна ўвозіць у рэспубліку алкагольныя напіткі высокага цэнавага сегмента (він вінаградных калекцыйных, вытрыманых у бутэльках не менш як 3 гады, він пеністых (шампанскае, асты спуманто), каньякоў, вырабленых з каньячных спіртоў, вытрыманых 10 гадоў і больш,

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка заклікаў беларускіх дзяцей любіць Беларусь і быць сапраўднымі патрыётамі сваёй краіны. Аб гэтым Прэзідэнт Беларусі заявіў 24 снежня, выступаючы ў Палацы Рэспублікі на навагоднім дабрачынным дзяцячым свяце ў рамках акцыі «Нашы дзеці». Наведанне Прэзідэнтам галоўнай ёлкі краіны ўжо стала добрай перадакладнай і перадавагодняй традыцыяй, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Аляксандр Лукашэнка расказаў, што, накіроўваючыся на гэта свята, ён думае аб тым, што пажадаць хлопчыкам і дзяўчынкам, «Апошнім часам я нагаварыў столкі, што цяжка нешта новае прыдумаць. Тут, у зале, людзі розных узростаў, але аб'яднаны адной марай: зрабіць нашу Радзіму моцнай, прыгожай, працітаннай. Менавіта гэта нас аб'ядноўвае, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Я хацеў бы вам сказаць аб тым, каб вы добра вучыліся, але вы і так добра вучыцеся, абсалютна упэўнены ў гэтым. Хацеў бы сказаць, каб вы слухаліся бацькоў, бацьку і дзядуль і стараліся ім дапамагчы дома, але абсалютна упэўнены, што вы ўсё гэта робіце».

Прэзідэнт падкрэсліў, што галоўная задача для ўсіх — працаваць, каб наша краіна была прыгожай, зялёнай. Звяртаючыся да дзяцей, ён сказаў: «Ваша галоўная задача — перш за ўсё вучоба. Як бы гэта банальна ні гучала, але я хачу сказаць: вучыцеся, каб быць сапраўднымі людзьмі, каб быць сапраўднаму незалежнымі ў гэтым жыцці».

Звяртаючыся да дзяцей, кіраўнік дзяржавы падкрэсліў: «Любіце сваю краіну, сваю зямлю заўсёды, таму што на гэтай зямлі вам трэба будзе будаваць свой дом, будаваць сваю краіну. Вы — наша будучыня».

ПРЭЗІДЭНТ ПЕРАБАРАНЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Падводзячы вынікі, сакратар ЦКБ Мікалай ЛАЗАВІК акцэнтаваў, што «ціперашняя выбарчая кампанія значна адрозніваецца ад папярэдняй». Трэба думаць... Змены ў выбарчым заканадаўстве, паводле яго ўражанняў, сталі асновай для дэмакратызацыі выбарчага працэсу. А практыка іх прымянення характарызаваўся лібералізацыяй ўсіх выбарчых працэдур. Бесперашкоднае вылучэнне, правядзенне агітацыйных мерапрыемстваў — у цэлым выбарчая кампанія праходзіла спакойна і арганізавана, канстатуе сакратар Цэнтрвыбаркама. «У той жа час сэрца кандыдатаў заклікалі грамадзян да ўдзелу ў супрацоўніцтве дзясянях», — падкрэслівае М.Лазавік. Яны, паводле яго слоў, арганізавалі масавыя беспарадкі ў Мінску. Ведае ён і іх матывы — каб міжнародная супольнасць не прызнала выбары ў Беларусі. Аднак, на думку спадара Лазавіка, «задума не удалася, ілюзіён праграў». Нагодай для такіх вышюй паслужыла ява інфармацыя, што «АБСЕ ацаніла агульны ход галасавання як «добра» і «вельмі добра» на 94,2% участкаў, на якіх імі вялося назіранне». А ў далейшым на фарміраванне ацэнкі місіі АБСЕ паўплывалі масавыя беспарадкі, перакананы сакратар Цэнтрвыбаркама.

Негатыўныя ж заявы кіраўнікоў МЗС еўрапейскіх краін выклікалі недахопам інфармацыі, лічаць у ЦКБ. «На жаль, яны кантактуюць з вельмі вузкай часткай грамадства», — заяўвае Лідзя Ярмошыца. «Настроі ў грамадстве сведчыць абсалютна пра іншае». У старшыні ЦКБ і парада для заходніх непрыхільнікаў беларускіх выбары наагатове: «Ім варта прагуляцца па мінскіх вуліцах».

Да таго, што яе «хрустальная мара» (так раней выказвалася старшыня ЦКБ аб прызнанні беларускіх выбары за боку АБСЕ) не спраўдзілася Лідзя Ярмошыца ставіцца па-філасофску: «Я ніколі ні пра што не шкадуно». Аднак гэта не перашкаджае ёй выносіць ўрокі з кожнай кампаніі. Сёлета, верагодна, папоўніць выбарчы рэгламент асобным зводам правайлу для назіральнікаў.

Трэба нармалізаваць дзеянні назіральнікаў на ўчастку, — заявіў Л.Ярмошыца і тлумачыць такую неабходнасць тым, што асобны назіральнік падчас сёлённай кампаніі літаральна здзекаваўся з супрацоўнікаў выбаркамаў. — Кождас іх паводзін трэба дакладна праісацаваць.

Супрацоўнікі выбаркамаў, дарчы, ніякай адказнасці за дапушчаныя імі працэдурныя хібы не няносяць: «І я можа дапусціць любы, — мяркуе старшыня Цэнтральнай камісіі. — Яны грамадскія работнікі, заробкаў за сваю работу не атрымліваюць — толькі невялікае ўзнагароджэнне. Публічны разбор — гэта ўжо дастатковы прэзентывы захад, інакш не застаецца патэнцыялу — тых, хто захапа ўдзельнічаць у рабоце камісіі ў далейшым».

Зоя ВАРАНЦОВА.

КАНЦЭПЦЫЯ ЎДАСКАНАЛЕННЯ СІСТЭМЫ МЕР КРЫМІНАЛЬНАЙ АДКАЗНАСЦІ І ПАРАДКУ ІХ ВЫКАНАННЯ ЗАЦВЕРДЖАНА Ў БЕЛАРУСІ

Адпаведны ўказ № 672 кіраўнік дзяржавы падпісаў 23 снежня 2010 года, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

У прыватнасці, прадугледжана прыняццё мер па дэкриміналізацыі асобных злчынстваў супраць уласнасці, парадуку ажыццяўлення эканамічнай дзейнасці, парадуку кіравання і інтарсаў службы, некаторых іншых дзеянняў.

Канцэпцыя прадугледжвае атымізацыю крымінальнай адказнасці асоб, якія ўпершыню ўчынілі злачынствы, пры захаванні належнага кармага ўдзельняцца за ўчыненне найбольш небяспечных цяжкіх і асабліва цяжкіх злачынстваў.

Акрамя таго, плануецца пашырэнне прымянення альтэрнатыўных пазбаўлення волі віды пакарнання і іншых мер крымінальнай адказнасці, узмашчэнне паперадакладнага ўдзельняцца атэрміноўкі выканання пакарнання, умоўнага непрымянення пакарнання, асуджэння без назначэння пакарнання.

Плануецца зніжэнне мінімальна іх максімальных тэрмінаў пакарнання ў выглядзе пазбаўлення волі

па некаторыя злчынствы супраць уласнасці, парадуку ажыццяўлення эканамічнай дзейнасці, парадуку кіравання, інтарсаў службы, іншыя злчынствы, не звязаныя з замахам на жыццё і здароўе чалавека.

Канцэпцыя таксама прадугледжвае пашырэнне прымянення штрафу ў якасці асноўнага і дадатковага пакарнання за злчынствы супраць уласнасці, парадуку ажыццяўлення эканамічнай дзейнасці, парадуку кіравання, інтарсаў службы, за некаторыя цяжкія ненасільныя злчынствы. У адпаведнасці з дакументам плянунецца абмежаванне падасту прымянення меры стрымання ў выглядзе заключэння пад варту з пашырэннем прымянення меры стрымання ў выглядзе залогу.

Таксама прадугледжваецца ўвядзенне інстытута сацыяльнай кампаніцы як умоў вывазлення ад крымінальнай адказнасці, асуджэння з умоўным непрымяненнем пакарнання, асуджэння без назначэння пакарнання пры ўчыненні злчынстваў, якія не адносяцца да цяжкіх і асабліва цяжкіх. Замест бюджэтных затрат на ўтрыманне ў месцах пазбаўлення волі асоб, якія не ўяўляюць рэальнай

Аляксандр Лукашэнка таксама жадае дзецям быць добрымі, сумленнымі, будаваць добрыя адносіны са сваімі суседзямі і падаваць руку дапамогі тым, хто ў гэтым мае патрэбу. «Менавіта гэтыя якасці вызначаюць беларуска», — падкрэсліў ён.

Кіраўнік дзяржавы выказаў перакананасць, што Беларусь — сама прыгожая краіна ў свеце. «Я пабываў у многіх дзяржавах і на кантынентах і хачу сказаць: прыгажэй за нашу Беларусь няма. Рыхтуюць сябе, каб жыць і працаваць у гэтай краіне і рабіць яе шчасливай, таму што гэта — ваша краіна. А для таго каб гэта рабіць, трэба быць адукаванымі, моцнымі і, перш за ўсё, моцнымі духам. Я жадаю шчасця, працітанна, здароўя вам, вашым родным і блізкім, вашым педагогам, вашым бацькам. А яны сапраўды патрыёты нашай краіны, і яны гэта нядаўна даказалі».

Дзеці ў адказ на падрыхтаванне для іх цудоўнае свята ўручылі Аляксандру Лукашэнку свае падакрэпілі — панно і цацку. Іх рабці дзеці, якія наведваюць Наваполацкі дзяржаўны цэнтр пазашкольнай работы і Дзяржаўны палац дзяцей і моладзі ў Мінску.

Навагодняя свята для дзяцей з удзелам Прэзідэнта з'яўляецца галоўнай падзеяй маштабнага навагодняга дабрачыннай акцыі

Звычайная пусталяга трапіла ў «Птушку год»

Шэраг памятных манет, сярод якіх ёсць манеты новай серыі, уводзіць у абарачэнне Нацыянальны банк Беларусі, паведаміў карэспандэнту «Звязды» намеснік начальніка Упраўлення інфармацыі галоўнага банка краіны Мікал Жыраўовіч.

Так, у новай серыі «Правааслаўныя цудоўныя іконы» з'явілася сярэбраная манета «Ікона Правасойа Багародзіцы «Смаленская» наміналам 2000 рублёў, пробай сплаву 925, масай 31,1 грама. Яна адкачканая на манетным двары ТАА «Б.Х. Маерс Кунстпргенштальт» (Карлсфельд, Германія) якасцю «пруф», тыражом да 7000 штук. На гэтым жа манетным двары і такім жа тыражом адкачканая новая сярэбраная манета «Ікона Правасойа Багародзіцы «Мінская», якая мае намінал 20 рублёў, пробу сплаву 925, масы 31,1 г.

У серыі «Птушка год» выдзеляць памятнае манеты «Звычайная пусталяга»: сярэбраная наміналам 10 рублёў, пробай сплаву 925, масай 16,81 грама і медна-нікелевая наміналам 1 рубель. Гэтыя манеты адкачканыя на РДП «Казахстанскі манетны двар Нацыянальнага банка Рэспублікі Казахстан»: сярэбраная — якасцю «пруф», тыражом 2500 штук, медна-нікелевая — прэф-лайк», тыражом 4000 штук. Акрамя таго, у абарачэнне выпускаюцца залатыя сярэбраныя манеты «Пугач». Залатая мае намінал 50 рублёў, пробай сплаву 999, масы 7,78 грама, сярэбраная — 20 рублёў, пробай сплаву 999, масы 31,10 грама. У вачах выявы пугача маюцца устаўкі з брыльянтаў (на залатой) і з крышталёў Свароўскай (на сярэбранай). Адкачканыя манеты на манетным двары ТАА «Б.Х. Маерс Кунстпргенштальт» (Карсфельд, Германія) якасцю «пруф». Тыраж залатой — 2000 штук, сярэбранай — 5000. Тут жа тыражом 5000 штук адкачканыя новыя сярэбраныя манеты «Пугачы» наміналам 20 рублёў, пробай сплаву 999, масы 31,10 грама. У цэнтры манеты размяшчана выява двух пугачоў, якія сядзяць на галінах, у вачах аднаго — устаўкі з крышталёў Свароўскай.

Ігар ГРЫШЫН.

НЕЗНАРОК СТРОЛІЎ

У в. Буса (Іванўскі раён) ваенны пенсіянер, які жыве ў Мінску, падчас рамонту паляўнічых стрэльбы ў двары сваёй таікы незнарок стрэліў і цяжка параніў беспрацоўнага з Пінска.

Пацярпелы памёр у машыне «хуткай дапамогі».

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ДЗЕЦІ

▲ Жыхар вёскі Хідры Кобрыйскага раёна спрабаваў збыць фальшывыя купюры агульным наміналам 10 тыс. расійскіх рублёў. Мужчына 1977 г.н. быў затрыманы міліцыяй пасля таго, як у адным з абменных пунктаў валюты спрабаваў збыць 10 купюр па 1 тыс. расійскіх рублёў. Затрыманы патлумачыў, што банкноты атрымаў сабіраў ў кастрычніку пры продажы бульбы паблізу Масквы. Заведзена справа.

▲ Трое жыхароў Віцебска — 1986, 1988 і 1989 г.н. — зразалі замокі залезлі ў царкоўную лаўку прыходу Святой пакутніцы Таціяны ў абласныя цэнтры. Прымяняўшы сілу ў дачыненні да вартуніка, яны спрабавалі скрасці больш за Вр18,5 тыс. Усе тры затрыманы наарадм аддзела аховы і супрацоўнікамі крымінальнага вышукну на месцы злчынства.

▲ Дзяўчына са Смаргоні запліла інтэрнэт-макляра за дастаўку ўпрыгажэнняў, якіх не існуе. 22-гадовая студэнтка адной са сталічных ВНУ пазнаёмілася праз інтэрнэт з маладым чалавекам, які нібыта некаторы час там пераехаў у ЗША. Ён паведаміў, што вырашыў зрабіць дзячыняе каштоўны падарунак — прыслаць дарагія ўпрыгажэнні. Студэнтцы засталася толькі аплаціць перасылку. Аферыст паведаміў ёй пераходзіць ад інтэрнэт-кашалька, на які трэба было перавесці больш за Вр100 тыс. Дзяўчына ажыццявіла плацёж у адным з банкаў Смаргоні. Пасля гэтага прыхільнік перастаў выходзіць на сувязь. Не дачакаўшыся падарунка, дзяўчына звярнулася ў міліцыю. У сувязі з гэтым праваахоўніку зноў напамінаюць нам пра бясплатны сяр...

▲ У Італіі з 1 студзеня забароняюць поліэтыленавыя пакеты. Тут прыняты спецыяльны закон, які дазваляе выкарыстанне толькі пакеты з экалагічна чыстых матэрыялаў — баваўны, лёну, паперы і інш. Зарэз у краіне штогод выдзяляецца амаль 20 млрд пластыкавых пакетаў. Такі закон уведзены таксама ў Францыі, Аргенціне, Японіі, Аўстраліі, Егіпце. З 2010 года поліэтыленавыя пакеты пад забаронай і на тэрыторыі турэцкага горада Анталія.

Поўны абзац

▲ Бразільянка Марыя даш Дарош да Консейсаў ачуняла прыкладна праз 4 гады пасля таго, як урачы канстатвалі яе смерць. 88-гадовая жанчына прыйшла ў сябе ў труне ў пахавальным бюро, куды была адруленая з балонцы, дзе праходзіла лячэнне

НАМЕСНІК МІНІСТРА ЎНУТРАНЬХ СПРАЎ АДКАЗАЎ ПЕРАД СТУДЭНТАМІ

Прамая размова

Днямі намеснік міністра ўнутраных спраў, начальнік міліцыі грамадскай бяспекі Яўген ПОЛУДЗЕНЬ наведваў Міскі дзяржаўны лінгвістычны ўніверсітэт не толькі з тым, каб паведаміць моладзевым аўдыторыі аб крмынагеннай сітуацыі ў краіне, але і з тым, каб выслухаць заўвагі, адказаць на пытанні студэнтаў і выкладчыкаў. Яўген Яўгенавіч гатовы быў прымаць і канкрэтныя прапановы, аднак апошняй, на жаль, не прагучалі.

У рэспубліцы сёлета ўчынена амаль 130 тысяч злачынстваў, паведаміў на пачатку сустрэчы намеснік міністра. Лічба сама па сабе немалая, аднак меншая, чым у сярэгу суседніх краін. Так, калі ў Беларусі на 100 тысяч насельніцтва прыпадае 1344 злачынствы, то ў Польшчы — амаль 3 тысячы. Сёлета ў цэлым па краіне зафіксавана менш, чым летась, забойстваў, цяжкіх цялесных пашкоджанняў, згвалтаванняў, разбойных нападаў. Аднак у сталіцы назіраецца нязначны рост злачыннасці. Найбольш напружаная абстаноўка ў Заводскім, Фрунзэнскім, Маскоўскім і Пешамайскім раёнах.

Звыш 4,5 тысячы злачынстваў, учыненыя сёлета ў краіне, звязаныя з наркаманняй. Пакольні апошняга рэгуляра мянавае сваё «аблічча», МУС толькі сёлета прапанавала забараніць 58 новых найменш наркатычных сродкаў. Прыцягнуты да крмынальнай адказнасці аказаліся і два студэнты лінгвістычнага ўніверсітэта — студэнтка 4 курса за падробку медыцынскіх рэцэптаў з мэтай атрымання лекавых наркатычных сродкаў і студэнт 5 курса за забойства наркатыкаў. Намеснік міністра нагадаў, што добраахвотная здача наркатычнай міліцыі вызваляе ад крмынальнай адказнасці.

Калі 30 тысяч злачынстваў з названых 130 былі учыненыя ў стане алкагольнага ап'янення. Да адміністрацыйнай адказнасці за распіеванне піва на вуліцы прыцягнуты калі 25 тысяч правапарушальнікаў. Але стаўка робіцца ўсё ж такі не на карныя меры, а на падтрымку цывілізаванага ўжывання алкагольных напояў у нашым грамадстве. МУС нават звярталася да Міністэрства гандлю з тым, каб апошняе ініцыявала даступныя цэны ў пільных барах і рэстаранах. Прапануецца таксама і далейшае ўкараненне асобнага ад прадуктаў харчавання (у асобных залах ці крамах) продажу спіртных напояў.

За ваджэнне аўтамабіля ў стане алкагольнага ап'янення на працягу года затрымана калі 50 тысяч вадзіцеляў, дзесці 5 тысяч прыцягнутыя да крмынальнай адказнасці. Сёлета, дарэчы, у дабыненні да вадзіцеля, які паўторна пападаецца на падобныя парушэнні, накладваецца штраф, які складае 12 тысяч долараў. Такім чынам было закрытае абмеркаванне магчымасці канфіскацыі аўтамабіля.

Нарошце, сёлета ў нарматыўнай базе замацавана, што ад'ехаць ад месца дарожна-транспартнага здарэння на, умоўна кажучы, 10-100 метраў, не азначае пакінуць месца здарэння. Сітуацыя становіцца такой, толькі калі ўдзельнік зусім з'ехаў. Яўген Полудзень адказаў на шэраг пытанняў аўдыторыі.

— Як у сталіцы вырашаецца праблема са стаянкамі для аўтамабіляў?

— Міністэрства ўнутраных спраў вельмі актыўна прапануе Мінгарвыканкам розныя захады для вырашэння сітуацыі. У любым выпадку нам не абсядзецца без будаўніцтва стаянак і паркінгаў, асабліва ў цэнтральнай частцы горада. На сёння Мінгарвыканкам падрыхтаваў план узвядзення новых паркоўкаў. Разам з гарадскімі ўладамі вырашана ўладкоўваць і стаянкі поблізу кальцавой дарогі, каб той, хто едзе ў сталіцу, пакадуі там машыну і дабіраўся ў цэнтр на метро або нават на аясплатнай маршруткай... Мы прапануем таксама, каб кожная новабудова ў мела пры сабе падземны паркінг. Шматпавярховыя паркінгі павінны мець і ўсе гіпермаркеты. Маркую, што да 2014 года праблема хоць бы часткова, але будзе вырашана.

— Часта можна назіраць, як удзельнікі дарожнага руху размаўляюць па мабільным тэлефоне. Якія меры прымяняюцца ў дачыненні да такіх кіроўцаў?

— Адміністрацыйнае пакаранне ў дачыненні да такіх вадзіцеляў, безумоўна, прадугледжана. Увесь кіроўца склад міністэрства, калі бачыць такіх кіроўцаў, спыняе іх і тлумачыць, за што ім давядзецца выплаціць штраф. Наогул у міністэрстве працую «прамая лінія», на якую можна паведаміць пра падобныя парушэнні. Праўда, трэба, каб вы пры гэтым абавязкова назвалі сабе... Разам з тым, нам не хацелася б пераарбці з адміністрацыйнымі мерамі. У 2000 годзе ў краіне было столькі адміністрацыйных пакаранняў, колькі жыхароў у краіне. Сёння ж, калі віноўнік парушэння прызнае сваю памылку, проці прабачэння, можна яго адпусціць і без пакарання.

— Летас ў метро ў мяне тройчы выкрадлі мабільнік. Аднак міліцыя не нагта вельмі размаўляла са мной пры гэтых сітуацыях. Як бы звярнуць увагу на ўзровень зтыкі і культуры сярод праваахоўнікаў?

— Вы памыляецеся, калі думаеце, што да кожнага, хто ўваходзіць у метро і мае пры сабе мабільны, можна прывесці міліцыянера-ахоўніка. Трэба праўляць уласную пільнасць. Асабліва жываным, вопратка якіх пазбаўлена ўнутраных кішэнняў, з-за чаго яны часцей становяцца ахвярамі махляроў. Што да грубасці, некарэктнасці, то ў вас ёсць магчымасць паведаміць пра такі выпадак на тэлефон даверу МУС. Калі ёсць магчымасць, можна ўключыць у момант такой размовы з праваахоўнікам дыктафон і запісаць яго словы. Калі ласка, мы гатовыя і сёння, калі ў вас ёсць жаданне, правесці па старых фактах расследаванне... Маркую, у любой сферы дзейнасці ёсць работнікі, якія маюць выхаванне, далёкае ад выдатнага. З супрацоўнікамі міліцыі, якія вядуць сябе некарэктна, мы развітаемся. Большасць жа нашых супрацоўнікаў выконваюць сваю работу належным чынам.

— Як дружынік. Выходжу на дзяржурстві разам з міліцыяй, але не маю пры сабе ніякіх спецсродкаў. Якія сродкі абароны можна прапанаваць дружынікам?

— Пытанне выдчы дружынікам, скажам, электрашокараў ці іншых прыстасаванняў для самаабароны мы не разглядаем. Для размовы з незаконнапаліснымі грамадзянамі дастаткова супрацоўніка ўнутраных спраў.

— Адна наша студэнтка недарэчным чынам пазбавілася завушнік, кулона і прарэцкіна. На вуліцы да яе падыйшла жанчына і сказала, што яе блізкі чкае вліччя бяды. Дзюўчына нават не памятае, як зняла з сябе каштоўныя ўпрыгажэнні. Можна быць, пра такія выпадкі падману трэба часцей гаварыць? Што наогул рабіць у такіх сітуацыях?

— Падобнай справай звычайна займаюцца людзі пэўнай нацыянальнасці, якія валодаюць здольнасцю ўнушэння. З другога боку, пад уплыў апошніх трагічных выпадкаў, людзі са слабай сілай волі, тыя, хто паддаецца ўнушэнню. На жаль, калі мы даём інфармацыю па такіх выпадках, гэта не заўбодзіла на нашу карысць, паколькі выпадкі нажывання такім шляхам раптам становяцца больш частымі. Часам інфармацыя, разлічаная на ахвяр, выкарыстоўваецца і злачынцамі. Лепш за ўсё, каб з людзьмі, якія лёгка паддаюцца ўнушэнню, працавалі псіхалогі.

— У час перадыбарнай кампаніі злачыннасць знізлася?

— Увесь асабовы склад выходзіць у такі час з дзяржурства, і таму злачыннасць заканамерна зніжаецца. А павлічваюцца яна ў час, калі людзі пачынаюць раз'язджацца на адпачынак, на дачы.

— Як бы перамагчы курэнне ў грамадскіх месцах?

— Вось я ў тым ліку і ад вас хацеў бы пачуць прапановы на гэты конт. Занекадаўствам у нас прадугледжана адказнасць за курэнне ў неўстаноўленых месцах. Аднак не

думаю, што варта дзейнічаць толькі метадам пакарання. Так можна ніколі не дакачаць ніякіх станючых зрухаў. Нават калі мы вышлішам штраф на кожнага курца, то наўрад ці вырашым праблему. За мяжой у падобных сітуацыях робяць захады іншага кіталту. Калі хочучы, каб больш было выдатнікаў, значыць, прапануюць ім набываць адзенне са зніжкамі. Магчыма, і курцам трэба прапанаваць нешта больш прывабнае ў абмен на адмысленае ад шkodнай звычкі. Тут больш можа паўплываць грамадскасць, а не сілавыя метады.

— З якімі дзюўчыні, кур'ёзнымі выпадкамі вам давдзілася сутыкнуцца?

— Такія выпадкі бываюць, вядома. Напрыклад, у Мінску ўчастковы доўгі час дапамагаў маладой дзюўчыне змагацца з шумнымі суседзямі. І раптам яна прыйшла скардзіцца на самога ўчастковага. Незаможныя дзюўчына прызналася ў рэшце рэшт, што ўчастковы ёй проста спадабаўся.

— Што менавіта мы перанялі ў замежных калег?

— Мы шмат што пераімаем і яшчэ будзем пераімаць. Цяпер перад кожным супрацоўнікам, які выязджае за мяжу, ставіцца задача «прывезці» тое, што можна было б пераняць... На працягу многіх гадоў у нас лічылася, што замест непаўнагадовага рушальніка да адказнасці трэба прыцягваць бацькоў. У Галандыі, напрыклад, калі непаўнагадовы ўчыніў крадзеж, яму праз суд прызначаюць некалькі гадзін адпрацоўкі ў той жа краме. Калі той адмаўляецца, яго змяшчаюць на некалькі гадзін у камеру прыёмнікаў да адказнасці за крадзеж, гэта не заўбодзіла на нашу карысць, паколькі выпадкі нажывання такім шляхам раптам становяцца больш частымі. Часам інфармацыя, разлічаная на ахвяр, выкарыстоўваецца і злачынцамі. Лепш за ўсё, каб з людзьмі, якія лёгка паддаюцца ўнушэнню, працавалі псіхалогі.

— У час перадыбарнай кампаніі злачыннасць знізлася?

— Увесь асабовы склад выходзіць у такі час з дзяржурства, і таму злачыннасць заканамерна зніжаецца. А павлічваюцца яна ў час, калі людзі пачынаюць раз'язджацца на адпачынак, на дачы.

— Як бы перамагчы курэнне ў грамадскіх месцах?

— Вось я ў тым ліку і ад вас хацеў бы пачуць прапановы на гэты конт. Занекадаўствам у нас прадугледжана адказнасць за курэнне ў неўстаноўленых месцах. Аднак не

думаю, што варта дзейнічаць толькі метадам пакарання. Так можна ніколі не дакачаць ніякіх станючых зрухаў. Нават калі мы вышлішам штраф на кожнага курца, то наўрад ці вырашым праблему. За мяжой у падобных сітуацыях робяць захады іншага кіталту. Калі хочучы, каб больш было выдатнікаў, значыць, прапануюць ім набываць адзенне са зніжкамі. Магчыма, і курцам трэба прапанаваць нешта больш прывабнае ў абмен на адмысленае ад шkodнай звычкі. Тут больш можа паўплываць грамадскасць, а не сілавыя метады.

— З якімі дзюўчыні, кур'ёзнымі выпадкамі вам давдзілася сутыкнуцца?

— Такія выпадкі бываюць, вядома. Напрыклад, у Мінску ўчастковы доўгі час дапамагаў маладой дзюўчыне змагацца з шумнымі суседзямі. І раптам яна прыйшла скардзіцца на самога ўчастковага. Незаможныя дзюўчына прызналася ў рэшце рэшт, што ўчастковы ёй проста спадабаўся.

— Што менавіта мы перанялі ў замежных калег?

— Мы шмат што пераімаем і яшчэ будзем пераімаць. Цяпер перад кожным супрацоўнікам, які выязджае за мяжу, ставіцца задача «прывезці» тое, што можна было б пераняць... На працягу многіх гадоў у нас лічылася, што замест непаўнагадовага рушальніка да адказнасці трэба прыцягваць бацькоў. У Галандыі, напрыклад, калі непаўнагадовы ўчыніў крадзеж, яму праз суд прызначаюць некалькі гадзін адпрацоўкі ў той жа краме. Калі той адмаўляецца, яго змяшчаюць на некалькі гадзін у камеру прыёмнікаў да адказнасці за крадзеж, гэта не заўбодзіла на нашу карысць, паколькі выпадкі нажывання такім шляхам раптам становяцца больш частымі. Часам інфармацыя, разлічаная на ахвяр, выкарыстоўваецца і злачынцамі. Лепш за ўсё, каб з людзьмі, якія лёгка паддаюцца ўнушэнню, працавалі псіхалогі.

— У час перадыбарнай кампаніі злачыннасць знізлася?

— Увесь асабовы склад выходзіць у такі час з дзяржурства, і таму злачыннасць заканамерна зніжаецца. А павлічваюцца яна ў час, калі людзі пачынаюць раз'язджацца на адпачынак, на дачы.

— Як бы перамагчы курэнне ў грамадскіх месцах?

— Вось я ў тым ліку і ад вас хацеў бы пачуць прапановы на гэты конт. Занекадаўствам у нас прадугледжана адказнасць за курэнне ў неўстаноўленых месцах. Аднак не

думаю, што варта дзейнічаць толькі метадам пакарання. Так можна ніколі не дакачаць ніякіх станючых зрухаў. Нават калі мы вышлішам штраф на кожнага курца, то наўрад ці вырашым праблему. За мяжой у падобных сітуацыях робяць захады іншага кіталту. Калі хочучы, каб больш было выдатнікаў, значыць, прапануюць ім набываць адзенне са зніжкамі. Магчыма, і курцам трэба прапанаваць нешта больш прывабнае ў абмен на адмысленае ад шkodнай звычкі. Тут больш можа паўплываць грамадскасць, а не сілавыя метады.

— З якімі дзюўчыні, кур'ёзнымі выпадкамі вам давдзілася сутыкнуцца?

— Такія выпадкі бываюць, вядома. Напрыклад, у Мінску ўчастковы доўгі час дапамагаў маладой дзюўчыне змагацца з шумнымі суседзямі. І раптам яна прыйшла скардзіцца на самога ўчастковага. Незаможныя дзюўчына прызналася ў рэшце рэшт, што ўчастковы ёй проста спадабаўся.

— Што менавіта мы перанялі ў замежных калег?

— Мы шмат што пераімаем і яшчэ будзем пераімаць. Цяпер перад кожным супрацоўнікам, які выязджае за мяжу, ставіцца задача «прывезці» тое, што можна было б пераняць... На працягу многіх гадоў у нас лічылася, што замест непаўнагадовага рушальніка да адказнасці трэба прыцягваць бацькоў. У Галандыі, напрыклад, калі непаўнагадовы ўчыніў крадзеж, яму праз суд прызначаюць некалькі гадзін адпрацоўкі ў той жа краме. Калі той адмаўляецца, яго змяшчаюць на некалькі гадзін у камеру прыёмнікаў да адказнасці за крадзеж, гэта не заўбодзіла на нашу карысць, паколькі выпадкі нажывання такім шляхам раптам становяцца больш частымі. Часам інфармацыя, разлічаная на ахвяр, выкарыстоўваецца і злачынцамі. Лепш за ўсё, каб з людзьмі, якія лёгка паддаюцца ўнушэнню, працавалі псіхалогі.

— У час перадыбарнай кампаніі злачыннасць знізлася?

— Увесь асабовы склад выходзіць у такі час з дзяржурства, і таму злачыннасць заканамерна зніжаецца. А павлічваюцца яна ў час, калі людзі пачынаюць раз'язджацца на адпачынак, на дачы.

— Як бы перамагчы курэнне ў грамадскіх месцах?

— Вось я ў тым ліку і ад вас хацеў бы пачуць прапановы на гэты конт. Занекадаўствам у нас прадугледжана адказнасць за курэнне ў неўстаноўленых месцах. Аднак не

думаю, што варта дзейнічаць толькі метадам пакарання. Так можна ніколі не дакачаць ніякіх станючых зрухаў. Нават калі мы вышлішам штраф на кожнага курца, то наўрад ці вырашым праблему. За мяжой у падобных сітуацыях робяць захады іншага кіталту. Калі хочучы, каб больш было выдатнікаў, значыць, прапануюць ім набываць адзенне са зніжкамі. Магчыма, і курцам трэба прапанаваць нешта больш прывабнае ў абмен на адмысленае ад шkodнай звычкі. Тут больш можа паўплываць грамадскасць, а не сілавыя метады.

— З якімі дзюўчыні, кур'ёзнымі выпадкамі вам давдзілася сутыкнуцца?

— Такія выпадкі бываюць, вядома. Напрыклад, у Мінску ўчастковы доўгі час дапамагаў маладой дзюўчыне змагацца з шумнымі суседзямі. І раптам яна прыйшла скардзіцца на самога ўчастковага. Незаможныя дзюўчына прызналася ў рэшце рэшт, што ўчастковы ёй проста спадабаўся.

Зала калегі

Аляксандр РАДЗЬКОЎ:

«Давайце думаць, як павысіць прэстыжнасць прафесіі педагога»

Якія захады трэба ажыццявіць, каб павысіць прэстыжнасць педагогаў? Гэтае пытанне рэфрэнам гучала днямі на калегі, прысвечанай выкананню «Праграмы развіцця агульнай сярэдняй адукацыі на 2007-2016 гады», што прайшла ў сценах галоўнага адукацыйнага ведамства краіны. Як вядома, апошнім часам усё часцей педагогічэскай спецыяльнасці становяцца «запасным аэрадромам» для ўладальнікаў не вельмі высокіх балаў у сяртыфікатах. А некаторым педагогічэскай спецыяльнасцю нават не ўдаецца цалкам укамплектавацца.

— Я сам калісьці прымаў уступныя экзамены на фізіат, і хачу сказаць, што высокага конкурсу на гэтую спецыяльнасць ніколі не было, — падзяліўся сваім бачаннем праблемы міністр адукацыі нашай краіны Аляксандр РАДЗЬКОЎ. — 1,1 чалавека на месца — вось і ўвесь конкурс. І гэтым было тлумачыцца: навучанца на фізіме надзвычай складана. Аднак у тым выпадку, якія выбралі фізіат, быў высокі сярэдні бал школьнага атэстата — нават вышэйшы, чым у абітурэнтаў, якія наступалі на звышспрыяць гістарычны і філагалічны факультэты... А што мы назіраем сёння?

— На думку намесніка міністра адукацыі Казіміра ФАРЫНО, у Беларусі дзейнічае самая гуманная сістэма залічэння маладых людзей у вышэйшыя навуцальныя ўстановы. Гуманнасць заключаецца, напэўна, у тым, што абмежаванню па тэставанні балу? Варта абітурэнтам, хто набраў на цэнтралізаваным тэсправанні ўсяго 1, 2, 3 ці 5 балаў са 100 магчымых. Безумоўна, што пры адсутнасці конкурсу ўладальнікі такіх нізкіх балаў маюць усе шанцы стаць студэнтамі педагогічных ўніверсітэтаў ці педагогічных спецыяльнасцяў. І становяцца... Папярэдняе прафадбор на педагогічную спецыяльнасць і нас таксама не практыкуюцца, затое ён практыкуюцца пры наступленні на спецыяльнасць, звязаная, напрыклад, з міжнароднымі адносінамі ці міжнародным правам. Казімір Фарыно

— Я мяшталі што пераімаем і яшчэ будзем пераімаць. Цяпер перад кожным супрацоўнікам, які выязджае за мяжу, ставіцца задача «прывезці» тое, што можна было б пераняць... На працягу многіх гадоў у нас лічылася, што замест непаўнагадовага рушальніка да адказнасці трэба прыцягваць бацькоў. У Галандыі, напрыклад, калі непаўнагадовы ўчыніў крадзеж, яму праз суд прызначаюць некалькі гадзін адпрацоўкі ў той жа краме. Калі той адмаўляецца, яго змяшчаюць на некалькі гадзін у камеру прыёмнікаў да адказнасці за крадзеж, гэта не заўбодзіла на нашу карысць, паколькі выпадкі нажывання такім шляхам раптам становяцца больш частымі. Часам інфармацыя, разлічаная на ахвяр, выкарыстоўваецца і злачынцамі. Лепш за ўсё, каб з людзьмі, якія лёгка паддаюцца ўнушэнню, працавалі псіхалогі.

— У час перадыбарнай кампаніі злачыннасць знізлася?

— Увесь асабовы склад выходзіць у такі час з дзяржурства, і таму злачыннасць заканамерна зніжаецца. А павлічваюцца яна ў час, калі людзі пачынаюць раз'язджацца на адпачынак, на дачы.

— Як бы перамагчы курэнне ў грамадскіх месцах?

— Вось я ў тым ліку і ад вас хацеў бы пачуць прапановы на гэты конт. Занекадаўствам у нас прадугледжана адказнасць за курэнне ў неўстаноўленых месцах. Аднак не

думаю, што варта дзейнічаць толькі метадам пакарання. Так можна ніколі не дакачаць ніякіх станючых зрухаў. Нават калі мы вышлішам штраф на кожнага курца, то наўрад ці вырашым праблему. За мяжой у падобных сітуацыях робяць захады іншага кіталту. Калі хочучы, каб больш было выдатнікаў, значыць, прапануюць ім набываць адзенне са зніжкамі. Магчыма, і курцам трэба прапанаваць нешта больш прывабнае ў абмен на адмысленае ад шkodнай звычкі. Тут больш можа паўплываць грамадскасць, а не сілавыя метады.

— З якімі дзюўчыні, кур'ёзнымі выпадкамі вам давдзілася сутыкнуцца?

— Такія выпадкі бываюць, вядома. Напрыклад, у Мінску ўчастковы доўгі час дапамагаў маладой дзюўчыне змагацца з шумнымі суседзямі. І раптам яна прыйшла скардзіцца на самога ўчастковага. Незаможныя дзюўчына прызналася ў рэшце рэшт, што ўчастковы ёй проста спадабаўся.

— Што менавіта мы перанялі ў замежных калег?

— Мы шмат што пераімаем і яшчэ будзем пераімаць. Цяпер перад кожным супрацоўнікам, які выязджае за мяжу, ставіцца задача «прывезці» тое, што можна было б пераняць... На працягу многіх гадоў у нас лічылася, што замест непаўнагадовага рушальніка да адказнасці трэба прыцягваць бацькоў. У Галандыі, напрыклад, калі непаўнагадовы ўчыніў крадзеж, яму праз суд прызначаюць некалькі гадзін адпрацоўкі ў той жа краме. Калі той адмаўляецца, яго змяшчаюць на некалькі гадзін у камеру прыёмнікаў да адказнасці за крадзеж, гэта не заўбодзіла на нашу карысць, паколькі выпадкі нажывання такім шляхам раптам становяцца больш частымі. Часам інфармацыя, разлічаная на ахвяр, выкарыстоўваецца і злачынцамі. Лепш за ўсё, каб з людзьмі, якія лёгка паддаюцца ўнушэнню, працавалі псіхалогі.

— У час перадыбарнай кампаніі злачыннасць знізлася?

— Увесь асабовы склад выходзіць у такі час з дзяржурства, і таму злачыннасць заканамерна зніжаецца. А павлічваюцца яна ў час, калі людзі пачынаюць раз'язджацца на адпачынак, на дачы.

— Як бы перамагчы курэнне ў грамадскіх месцах?

— Вось я ў тым ліку і ад вас хацеў бы пачуць прапановы на гэты конт. Занекадаўствам у нас прадугледжана адказнасць за курэнне ў неўстаноўленых месцах. Аднак не

думаю, што варта дзейнічаць толькі метадам пакарання. Так можна ніколі не дакачаць ніякіх станючых зрухаў. Нават калі мы вышлішам штраф на кожнага курца, то наўрад ці вырашым праблему. За мяжой у падобных сітуацыях робяць захады іншага кіталту. Калі хочучы, каб больш было выдатнікаў, значыць, прапануюць ім набываць адзенне са зніжкамі. Магчыма, і курцам трэба прапанаваць нешта больш прывабнае ў абмен на адмысленае ад шkodнай звычкі. Тут больш можа паўплываць грамадскасць, а не сілавыя метады.

— З якімі дзюўчыні, кур'ёзнымі выпадкамі вам давдзілася сутыкнуцца?

— Такія выпадкі бываюць, вядома. Напрыклад, у Мінску ўчастковы доўгі час дапамагаў маладой дзюўчыне змагацца з шумнымі суседзямі. І раптам яна прыйшла скардзіцца на самога ўчастковага. Незаможныя дзюўчына прызналася ў рэшце рэшт, што ўчастковы ёй проста спадабаўся.

— Што менавіта мы перанялі ў замежных калег?

— Мы шмат што пераімаем і яшчэ будзем пераімаць. Цяпер перад кожным супрацоўнікам, які выязджае за мяжу, ставіцца задача «прывезці» тое, што можна было б пераняць... На працягу многіх гадоў у нас лічылася, што замест непаўнагадовага рушальніка да адказнасці трэба прыцягваць бацькоў. У Галандыі, напрыклад, калі непаўнагадовы ўчыніў крадзеж, яму праз суд прызначаюць некалькі гадзін адпрацоўкі ў той жа краме. Калі той адмаўляецца, яго змяшчаюць на некалькі гадзін у камеру прыёмнікаў да адказнасці за крадзеж, гэта не заўбодзіла на нашу карысць, паколькі выпадкі нажывання такім шляхам раптам становяцца больш частымі. Часам інфармацыя, разлічаная на ахвяр, выкарыстоўваецца і злачынцамі. Лепш за ўсё, каб з людзьмі, якія лёгка паддаюцца ўнушэнню, працавалі псіхалогі.

— У час перадыбарнай кампаніі злачыннасць знізлася?

— Увесь асабовы склад выходзіць у такі час з дзяржурства, і таму злачыннасць заканамерна зніжаецца. А павлічваюцца яна ў час, калі людзі пачынаюць раз'язджацца на адпачынак, на дачы.

— Як бы перамагчы курэнне ў грамадскіх месцах?

Журналісткае раселедаванне

БІТВА ЗА РОДНАЕ СЛОВА

Як замест нас беларускаю мову раскручваюць расіяне?

Ці забяспечана рэальнае двухмоўе ў масавых групах нашага грамадства — сярод аўтаматараў і спажыўцоў? Журналіст «Звязды» спачатку ацаніў пазіцыі роднага слова ў беларускіх крамах. Пасля — звярнуўся ў міліцыю, каб цалкам беларусізаваць сваё вадзіцельскае пасведчанне. Здавалася б простае заняці пераўтварыліся ў паказальны моўны серыял.

Пра гэта — у журналісцкім раселедаванні «Звязды». З патрыятычных памкненняў многім хацелася б бачыць на зтыкетках нашых тавараў менавіта родную мову. Хоць відавочна, што кожны беларус цудоўна разумее па-руску.

На некалькі гадзін я ўявіў, што не разумю рускай мовы, і выправіўся затравацца ў буйныя сталічныя гіпермаркеты. Склаў спіс з трынаццаці груп папулярных тавараў і, блукаючы ўздоўж паліц, шукаў іх апісанне па-беларуску.

НЕ МАРЦЫПАНЬ...

КАДАВЫХ КВАТЭР У МІНСКУ НЕ ЗАСТАЛОСЯ

Аренда жылыя

АЛЕ ЗДОРОВАЮ ЕЖУ МЫ МАЕМ ПРАВА ЧАКАЦЬ АД БАЛЬНІЧНАГА ХАРЧАВАННЯ

Дзяржкантроль Мінска вобласці правярыў арганізацыю харчавання ў медыцынскіх установах. І... не знайшоў там ніякіх парушэнняў. Не верыце? І правільна. Амаль кожны з нас ляжэў у бальніцы? Таму наўрад ці здзівіцца, даведаўшыся, што Дзяржкантроль выявіў масавае недаважжанне парціі, недакладанне ў іх інгрэдыентаў і недаход сталавага посуду (і гэта самае бяскрыўднае)... Аднак праблема на самарэ вельмі сур'ёзная, бо размова — пра медыцынскія ўстановы, дзе харчаванне з'яўляецца адным з кампанентаў лячэння, нярэдка — вельмі важным. І калі гэты кампанент «завалены», то неэфэктывым могуць аказацца дарэгія лекі, самая сучасная апаратура і ўсе намаганні ўрачоў. А між тым, за ўсё гэта заплачаны бюджэтыныя грошы, і немалыя.

Менавіта выкарыстанне дзяржаўных сродкаў на арганізацыю харчавання пацыентаў дзяржаўных медыцынскіх устаноў стала галоўнай тэмай калегіі Камітэта дзяржаўнага кантролю Мінскай вобласці 21 снежня. Сёбета вобласцю было выдаткавана на гэтыя мэты 17 млрд рублёў, летась — 21 млрд. Аднак сама патрэба абмеркавання пытання на калегіі — сведчэнне таго, што гэтыя грошы выкарыстоўваюцца не так, як трэба.

Яшчэ да пачатку пасяджэння ў калідоры дэталова падслухаць меркаванне запрошаных (а сярэд іх былі галоўныя ўрачы, іх намеснікі, спецыялісты і чыноўнікі ад медыцыны). Нехта з іх згадаў, што ў Расіі абмяркоўвалася прапанова падзяліць у бальніцх функцыі паміж гаспадынямі паслугамі, харчаваннем і ўласна лічэным, прычым зрабіць першае і другое платным. Тады лютэчна можна было б надаць больш увагі і грошай. Аднак расійскія заканадаўцы такую прапанову не падтрымалі. Гэтая куларная размова сведчыла пра тое, што самі ўрачы лічыць праблему харчавання ў бальніцах абумоўленай сур'ёзным недаходам у арганізацыі стацыянарнага лячэння. Аднак на пасяджэнні калегіі гэтыя думкі, на жаль, не былі агучаныя.

Між тым, праблемы, і сур'ёзныя, у сферы харчавання маюцца як у аддаленых частках, так і ў вельмі вялікіх, паважаных бальніцах, дзе якасць медыцынскіх паслуг аказваецца на даволі высокім узроўні. Самая характэрная рыса — зношанасць кухоннага абсталявання. Амаль палова яго ўжо непрадатная да выкарыстання, астатняя частка ледзь трымаецца. Напрыклад, у харчобку абласной радзіны з 25 адзінак абсталявання 13 поўнацю зношаныя, яшчэ 6 зношаныя больш чым на 80 працэнтаў. Ужо сёння дзіцячыя харчаванне наладзіць там немагчыма, бо няма ніводнай паравой шафы, якая працавала б.

Падобная сітуацыя ў Барысаўскім доме дзіцяці, дзе малым замест паравой ежы даюць запечаныя. Тое ж і ў Барысаўскай цэнтральнай раённай бальніцы, дзе ў адзінай лядоўні, якая засталася, вымушаны разам захоўваць «несумяшчальныя» прадукты.

— Калі ліквідацыя такіх недахопаў патрабуе даволі значных укладанняў, іншыя парушэнні, на мой погляд, выклікаюцца папросту абывакоўска службовых асобаў, — выказаў

сваю думку на калегіі начальнік упраўлення кантролю спажывецкага рынку і сферы паслуг Максім ШЭКО. — Наколькі вялікая патрэна сродкі, каб забяспечыць установы аховы здароўя вобласці двума наборами посуду, як гэта прадугледжана санітарнымі нормамі і правіламі? Альбо па-ранейшаму кожны грамадзянін Рэспублікі Беларусь павінен ведаць, што, ідучы ў лякарню, неабходна браць з сабой сама мала кубак і лыжку?

У той жа абласной радзіны талерак на ўсіх жанчын не хапае, а сталовыя прыборы і кубакі няма зусім. А ў Абласным дзіцячым цэнтры медыцынскай рэабілітацыі «Пухавічы» правяральнікі былі неспрыемна ўражаныя не толькі недаходам сталавага посуду, але і выглядам таго, што меўся; дзеці тут мусілі есці з талерак са сколамі, трэшчынамі і адб'ітымі бакамі. Магчыма, апошняе неспрасадна ўплывае не на стан здароўя дзіцяці, а толькі на яго настроі (што для медыцынскай рэабілітацыі, гададзіцца, таксама мае значэнне). Аднак драўляныя дошкі са шчарбамі і трэшчынамі, забаронена для мыцця посуду рыззё ўжо можа стаць крыніцай інфекцыі.

Калі б справа была толькі ў недахопе грошай на паравыя шафы і талеркі, была б яшчэ палова бяды. Альбо траціна. Але, як гэта ні дзіўна, у медустановах, дзе кіравніцтва і асноўны персанал ведаюць цану чысціні, у харчобках інспектары ўбачылі пыл, адсопную фарбу і пабелку, вагі у кутках, застарэлы тлушч у халадзільніках і на сталах. Асабліва здзівіла правяральніку магчымае сумяшчэнне рамонтна на кухні з працэсам гатавання ежы: такое яны засведчылі ў Барысаўскай цэнтральнай раённай бальніцы.

Што датычыцца самой ежы, то і тут убачана перасягнула ўсе чаканы. Напрыклад, у той жа Барысаўскай цэнтральнай раённай бальніцы са студзеня па верасень гэтага года натуральныя нормы харчавання (сучасныя наборы прадуктаў) на алей і мучу не выкананыя больш чым на траціну, па бульбе, гародніне і зелянінае — больш чым на палову, свежая садавіна не выдавалася зусім.

У Замбінскай частковай бальніцы нормы харчавання выконваліся толькі па... соках. Пацыенты там не бачылі садавіны, кіслёў і сыру... За тое па макароне і крупах нормы былі перавышаныя.

«Перагібы» ў іншы бок здараліся ў Абласным дзіцячым цэнтры медыцынскай рэабілітацыі «Пухавічы», дзе дзіцяці больш чым два тыдні запар калілі «бульбай маладой адварной», а ўзімку тамака на працягу месяца — бульбяным піурэ.

За дзясці асабліва крыўдна. У дзіцячым цэнтры «Пухавічы» інспектары ў 24 тысячх парціі коштам 14 мільянаў рублёў заўважылі недахоп мяса, цыбулі, морквы і іншых прадуктаў, а таксама выкарыстанне ў прыгатаванай ежы няякаснай сыравіны. Некаторыя парціі тут былі лягчэйшыя на 35 працэнтаў за ўказаную вагу. У Барысаўскім доме дзі-

цяці зафіксаваныя выпадкі абвешвання сірот амаль напалову!

Асобная размова — выкарыстанне прадуктаў са скончаным тэрмінам прыдатнасці. Гэта ў краме мы можам паглядзець на да ты выбаў кэфіру і гадзіну сутак, да якога можна ўжываць мяса. А ў лякарні мусім давярэць сумленню людзей, якія там працуюць. На жаль, дзяржкантроль амаль у кожнай установе, якую правяраў, знайшоў сыравіну са скончаным тэрмінам прыдатнасці або без маркіраваных ярлыкоў, а таксама стравы, якія былі прыгатаваныя з такой сыравіны.

У Бярэзінскай цэнтральнай раённай бальніцы для зондава харчавання цяжкіх хворых (гэта калі чалавек не можа есці праз рот) выкарыстоўвалася малочная сумесь, тэрмін прыдатнасці якой скончыўся паўгода таму. У абласной радзіцы за тры месяцы было выкарыстана звыш паўтоны «не вельмі свежага» кэфіру, за месяц — 200 кілаграмаў такога ж тварыгу і больш за 30 кілаграмаў куранат. З пратэрмінаванага каваша-парашку там прыгатавалі больш за 1000 порціі кававы, і на працягу амаль паўтара года вітамінізавалі стравы аскарбінавай кіслотай са скончаным тэрмінам прыдатнасці (усяго — 84 тысячы порціі).

Тое, што ўсё гэта скончылася не бядой, а ўсяго толькі неспрыемнасці ды адміністрацыйнымі і дысцыплінарнымі пакараннямі, падобна на шчасліваю выпадковасць. Прынамсі, пакуль не будзе зменена сістэма, якая робіць магчымым падобнае паўсюль, наўрад ці мы будзем упэўненыя ў якасці харчавання ў бальніцах, дамах дзіцяці і медыцынскіх цэнтрах, дзе праходзіць рэабілітацыю нашы дзеці.

— Як вы думаеце, чаму такое стала магчымым? — спытаў на калегіі начальніка ўпраўлення старшыня абласнога Камітэта дзяржкантролю Уладзіслаў ЦЫДЗІК. — Ці ёсць тут чыйсьці злыны намер?

Не, злыснага намеру з боку галоўных урачоў або іх намеснікаў няма, лічыць кантралёр. Шмат чаго з пералічанага на калегіі магло б не быць, калі б адміністрацыя бальніч больш надавала ўвагі харчаванню пацыентаў. Пасля правяры ў многіх бальніцах гэта ўжо зроблена: узяты ў штат тэхналагі, у ахбоды ўключана наведванне харчобкаў, дзіятельныя стрывы адпраўлены на павышэнне кваліфікацыі, штодня праводзіцца кантрольныя ўзаважэнні і г. д.

Для таго, каб забяспечылі бальніц садавінай і гароднінай без нацэнак больш рэгулярным, на калегіі было прынята рашэнне замацаваць за імі плодагараднічныя базы і стабілізацыйныя фонды. Прагучала прапанова заключаць прамыя дагаворы на пастаўку прадуктаў харчавання з прадпрыемствамі, СВК і нават фермерамі. Пастававаць частка калегіі ўтрымліваў таксама рэкамэндацыі па ўзмацненні кантролю, пакаранні вйнаваў і надбараўсумленныя кіраўнікоў...

Застаецца спадзявацца, што вынікі правяры і калегія дадуць не толькі часовы эфект, але і падштурхнуць усе зацікаўленыя бакі, у першую чаргу медыкаў, да пошуку прычыновых рашэнняў праблемы арганізацыі харчавання ў нашых бальніцах.

Вольга МЯДЗВЕДЕВА.

«У СЕЗОН РАСПРОДАЖАЎ НЕ ГУБЛЯЮЦЕ ГАЛАВУ!»

РАІЦЬ вядомы беларускі эканаміст, член Грамадска-кансультацыйнага савета пры Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Л.Ф. ЗАЙКА ў размове з нашым карэспандэнтам з нагоды калядных распродажаў і зніжкаў.

— **Леанід Фёдаравіч, з чым былі параўналі перадавагодню гандлёвую ліхаманку?**

— З масавым спартывым забегам стаерай. Не, лютчы марафонцаў. У многіх краінах гандлёвая ліхаманка пачынаецца яшчэ напрыканцы лістапада — часцей за ўсё ў апошнюю нядзелю гэтага месяца. Менавіта тады стартуе масавае забег маладых і сталых па крамах у пошуках розных тавараў па моцна зніжаных цэнах: шукаюць падарункі для родных, блізкіх, каханых, сяброў і калег. І перамога часцей дастаецца людзям, якія ўмеюць арыентавацца ў рэкламных аб'явах і цэнах. З паліцы крам, супер-і гіпермаркетаў нярэдка змятаецца тое, што месцамі лажалася без асаблівых надзей быць рэалізаваным. Зніжкі дапамаглі. Сёння беспспрэчна лідарства ў распродажах захапілі гіпермаркеты і буйныя сеткі магазінаў рознічнага гандлю. Там на працягу года назіпаваецца цяжкая рэшткі тавараў. Палітыку зніжка і ўдзачна таксама актыўна выкарыстоўваюць сярэднія і дробныя крамы.

— **У кожнай з'яе ёсць свае плюсы і мінусы. Кія яны ў перадавагодня гандлёвай ліхаманцы?**

— Гандаль, безумоўна, мае свае вялікія плюсы. Яны і зразумела: нягледзячы на істотныя святочныя зніжкі (да часам проста фантастычныя — да 90 працэнтаў ад першапачатковай заўважнай цаны тавару) уладальнікі магазінаў у цэлым выйграюць. Хаця б у тым, што вызвалюць значныя гандлёвыя і складскія плошчы, арэнда якіх абыходзіцца ў капечку. Што датычыць спажываючы, то я не упэўнены ў тым, што ўсе яны і заўсёды ўдала ўкладваюць свабодныя грошы на зямовыя распродажы. Нярэдка ў пакупніцкім азарце людзі набываюць не вельмі патрэбныя, а то і зусім лішнія рэчы толькі таму, што яны моцна патанелі. Потым кусаюць локці, але што здарылася, тое здарылася. Так, ёсць распродажы, ад якіх рэальна выйграюць малазабеспечаныя людзі — для іх нават невялікая зніжка дазваляе больш ашчадна выкарыстоўваць сямейны бюджэт. А ёсць і такія зніжкі ў гіпермаркетах, ад якіх выйграюць багатыя, тыя, хто купляе дарэгія прадукты харчавання, французскія каўныя, шатландскія віскі, элітныя сыры і іншыя прадукты класа «люкс». Зараз у мінскіх ювельнічых салонах зніжаныя цэны на брыльянты і золата на 50 працэнтаў, але не думаю, што там шмат людзей з невялікімі даходамі. Так што зніжкі розныя бываюць.

— **У сезон распродажаў бывае шмат выпадкаў, калі асобныя магазіны, спрытніў-прадучы ўмеюць лоўка абдурваць прангных да танных тавараў пакупнікоў. Як не стаць ахвярай падману?**

— Увогуле не трэба спаквацца на заклікі гандляроў. Часта крамы ўжываюць папулярныя словы «зніжкі» і «распродаж» толькі для таго, каб прывабіць людзей у краму. Вось надліц на вітрыне: «Зніжка да 70%». А на самарэ тавары патанелі максімум на 30 працэнтаў. Тут просты псіхалагічны разлік. Ка-

лі чалавек зайшоў у краму, то, можа, што-небудзь і набудзе. Усё ж Новы год набліжаецца.

Дарэчы, у некаторых гандлёвых пунктах з'явілася «святочныя» распродажы ўвогуле сабой перманентны працэс: пачаліся яшчэ тры-пяць месяцаў назад і невядмома калі скончацца. Хутчэй за ўсё, тады, калі будзе з горам напалам распроданы лажалы тавар. У такіх крамах зніжкі на адны і тыя ж тавары і на Новы год і Каляды, і на Дзень святога Валянціна, і на 23 лютага, і на 8 Сакавіка, і на Вялікдзень. І можа здарыцца, што гэтыя з'явы «святочныя» зніжкі былі зробленыя яшчэ летам. Есць і іншыя з'явы хітрых «распродажаў». Таму будзеце ўважлівыя, не кідайцеся адразу на выгадную на першы погляд спецыяльную прапанову, каб не трапіць «на кручок».

— **Але як распазнаць нажыўку?**

— Нярэдка зачараваныя салодкімі словамі «распродаж» ці «зніжка» мы, якія ў сваёй большасці загартаваныя яшчэ параўнальна нядаўнім татальным дэфіцытам, гатовыя верыць гандлярам на слова. Вось некалькі распаўсюджаных спосабаў падману. Вы бачыце надпіс на паперцы: «зніжкі да 50%». Удкладніце інфармацыю ў прадаўца. Высветліце, можа, гэтая лічба толькі для рэкламы, а на самой справе цану на тавар спачатку моцна ўзнялі, а потым знізілі на палову. У такім выпадку крама застанецца пры сваім інтарэсах. Увогуле, гэта вечная рынкавая тэма — адносны гандляр і пакупнік: хто каго? Для нас, шараговых спажываючы, на дзённым пытанне, як паводзіць сабе ў краме, каб не перастарвацца з пакупкамі? Абавязкова напрыканцы шопінгу падумайце, а ці сапраўды вам патрэбныя ўсе тыя тавары, на якія аб'яўлены зніжкі? Перш чым ісці да касы, зрабіце рэвізію вашага кошыка. Пакіньце ў ім усё, што вам сапраўды неабходна дома, а тое, без чаго зможаце абійсці, не купляйце. Тады грошы будучы цяліцца.

Яшчэ раўі бы ўважліва глядзець на бірку з цаной. Там могуць быць напеленыя яшчэ нейкія папяркі з лічбамі. Паспрабуйце разабрацца ў іх, бо саромейска задаваць пытанні прадаўцам. Бо вельмі часта з дапамогай цэнікў нахабна падманваюць пакупнікоў. І не толькі ў нас. Кажуць, што падманам пакупнікоў у час святочных зніжка асабліва грашаць маскоўскія крамы. Але і некаторыя мінскія старошчы не адставаюць.

Адначас ў Бельгіі ў сезон зніжка правярылі больш за 170 магазінаў — ад вялікіх гандлёвых цэнтраў да дарэгіх букаў. У 32-х былі знойдзены розныя парушэнні: ад просьтх хітрыкаў з цэнікмі да мудрагелістых выкрутасаў. Зразумела, не варта бачыць ва ўсіх рэкламных гандлёвых акцыях элементарны падман. Падманваюць пакупнікоў часткаю, але ўсё ж далёка не заўсёды. Таму, зразумела, нават у перасвятчэння ды не трэба стравіцца пільнасцю.

— **У многіх еўрапейскіх гарадах і гарадах перадавагодня гандаль, у тым ліку і распродажы, праходзіць у святачній атмасферы. У нас гэта з'ява часта нагадвае элементарны абмен грошай на тавар.**

— Тут шмат што залежыць ад традыцый і звычак насельніцтва, паціцкі мясцовых уладаў. У Еўропе — напрыклад, у Германіі, Польшчы,

Даніі і іншых краінах — магістратуры, муніцыпалітэты населеных пунктаў адводзяць для перадавагодняга гандлю самыя зручныя і прыгожыя месцы, дзе разгортваюцца малунычыя кірмашы. Тут можна з сабрамі выйці па кубачку гарачага глінтвейну (ён у Германіі лічыцца лепшым навагоднім напоем на кірмашах, а не халоднае піва ці шнапс), паласавацца смажанай на жывым агні сардэлкай ці сасіскай, набыць сувеніры і падарункі, рэчы шырокага ўжытку.

Падкрэсьлю, там мясцовай уладай усяляк заахоўваецца продаж выработы і харчовай прадукцыі менавіта мясцовых рамеснікаў, фермераў. Напрыклад, у той жа Бельгіі на святочных калядных кірмашах гандлююць выключна сваімі выработамі свае людзі, а не асобы каліжскай нацыянальнасці ці азіяты, як у Расіі. У Бельгіі гэта робіцца для падтрымкі айчынных дробных вытворцаў ў канкурэнтнай барацьбе з аналагічнай ішчэзнамай сувенёрнай прадукцыяй, скажам, азіяцкіх вытворцаў, якія, здаецца, навулічы капіраваць усё, што мае перспектыву продажу.

Праўда, з якасцю ў гэтых тавараў вялікая праблема. А каб гандаль у гарадах і гарадах ішоў не сумна, з агеньчыкам, за кошт муніцыпалітэта да кірмашу падводзіцца электрычнасць, робяцца пешаходныя драўляныя насцілы (а не сыплючы пясчаныя сумесі), укладваюцца пераносныя туалеты. Усё павінна быць цывільізавана.

Свая гандлёвая палітыка ў замежных гіпермаркетаў. Яны прыцягваюць шмат наведнікаў як вялікімі зніжкамі на тавары для дзясці, людзей сталага ўзросту, так і канцэртамі, выставамі, латарэямі, конкурсамі. Гэтыя актыўныя рэкламуюцца ў мясцовых сродках масавай інфармацыі. Навошта?

Эканамісты падлічылі, што гіпермаркетам больш выгадна прадаць са зніжкамі свае таварныя запасы, чым іх захоўваць. Каб замест выдаткаў можна было атрымаць нейкія «жывыя» грошы. Таму за мяжой, ды і ўсё больш у нас, пакупнікі ахвотней развітваюцца з грашыма перад навагоднімі святамі.

— **А чаму ж тады ў нас яшчэ многія гандлёвыя пункты вельмі неахвотна ідуць на зніжкі? Адважваюцца толькі тады, калі сыходзіць тэрмін спажывання прадукту, скажам, піва, ці, калі прамысловы тавар працягла тэрмін ляжыць на паліцы сапраўды мёртвым грузам. Навужо не бачыць калі не выгады, то сансу пазбаўіцца нехадавога тавару?**

— Бачыць, але ў нас правяральнікі могуць абвінавачваць дырэктара ці гаспадарка магазіна ў махінацыях. Таму яны лічыць за лепшае вельмі не рызыкаваць. Таму ганкурэнтнай барацьбе з аналагічнай ішчэзнамай сувенёрнай прадукцыяй, скажам, азіяцкіх вытворцаў, якія, здаецца, навулічы капіраваць усё, што мае перспектыву продажу.

— **Што яшчэ, акрамя зніжка, патрэбна для паспяховага перадавагодня гандлю?**

— Абавязкова святочная атмасфера. Яе стварэнне, паўтаруся, клопат мясцовых уладаў. У святочнай атмасферы людзі пачынаюць сабе адчуваць прыўзняты, становяцца больш добрабычлівымі, шчодрымі. Ім хочацца рабіць падарункі, і яны ідуць у крамы. А калі там прыгожа і ўтульна, зыюць навагоднія каліровыя лямпачкі, зіхцяць гірлянды, а ветлівыя прадаўшчыцы падобныя на снягурак, то і чалавек хутчэй адгукнецца на прапановы перадавагодняга гандлю. Важна не толькі ўдала выкласці тавары для вока пакупнікоў, але і трохі быць псіхалагам, умець іх заціка-

віць. Прыцягваюць высокім узроўні пакупніцкага попыту (сёлета беларусы набылі толькі легкавыя аўтамашыны на 46 працэнтаў больш, чым летась) нават вялікі партыі якасных тавараў можна рэалізаваць са зніжкай у лічаныя гадзіны. На складах будзе пусто, а ў касе поўна.

— **Есць адна характэрная і традыцыйная рыса штогадовай перадавагодня ліхаманкі — у крамах назіраецца пераважна большасць жанчын. На ваш погляд, чаму?**

— Адкаж вядомы і стары як свет: нават сам па сабе паход па крамах ці так званы шопінг для жанчын незалежна ад іх узросту, як даўно заўважана, нядрэнны спосаб эмацыянальнай разрадкаі, сродак на пўзны час забавы бытавыя і асабістыя праблемы, акунуцца ў атмасферу свята. Булканне па святочна ўпрыгожаных магазінах сярэд паліцы, поўных прывабных тавараў (асабліва калі яны з немалымі зніжкамі) даўна стала накіхталт свеоаслабівай медытацыі для жанчын. Навошта нашых жанчын пабульваюць такога задавальнення? Мужчыны, заклікаю, элементарна не шкадуіць грошай каханым і мілым для іх паходаў па крамах. Яны вам аддзячаць п'яшчотай і ласкай.

— **Вы, відаць, да гэтага заклікаеце ў першую чаргу як эканаміст. Дарчы, а ў цэлым ці выгадна эканамічны краіны час зямовых святачых распродажаў?**

— Безумоўна, бо напрыканцы года значна, гаворачы навуковай мовай, павышаецца абарачальнасць тавараў і абарачальнасць капіталаў. Гэта карысна для беларускай эканомікі.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

Извещение о проведении 28 января 2011 года открытого аукциона по продаже единым комплексом имущества ОАО «Барановичметаллопторг»

Предмет торгов (наименование и характеристики продаваемого имущества)	- садово-летний дом (здание нежилое общей площадью 39 кв. м, инвентарный номер 110/С-97039);
	- садово-летний дом (здание нежилое общей площадью 39 кв. м, инвентарный номер 110/С-97040);
Сведения о земельном участке	- садово-летний дом (здание нежилое общей площадью 38 кв. м, инвентарный номер 110/С-97041);
	- блок подсобных помещений (здание административно-хозяйственное общей площадью 232 кв. м, инвентарный номер 110/С-97042);
Местонахождение продаваемого имущества	- подсобное помещение (здание специализированное складов, хранилищ общей площадью 23 кв. м, инвентарный номер 110/С-97043);
	- подсобное помещение (здание специализированное автомобильного транспорта общей площадью 31 кв. м, инвентарный номер 110/С-97044).
Собственник продаваемого имущества (продавец)	Кадастровый номер 120485005601000002, назначение — земельный участок для ведения подсобного хозяйства, площадь — 5,3902 га
	Брестская область, Барановичский район, Миловидский с/с, х. Подкринича, д. 12
Организатор аукциона	УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, 220030, г. Минск. (017) 227 48 36
Начальная цена предмета торгов без учета НДС	128 275 000 белорусских рублей
Сумма задатка	12 000 000 белорусских рублей

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, представившие организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона; заверенные копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения, подтверждающего внесение задатка; а также иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона. Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012037450010, в филиале ОАО «БПС-Банк» по г. Минску, код 153001334, УНП 190398583. Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемое имущество. Процедура проведения торгов установлена порядком проведения аукциона. Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 10 календарных дней с даты проведения аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение 30 календарных дней с даты проведения аукциона. Аукцион состоится 28 января 2011 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукцион. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 28.12.2010 по 26.01.2011 включительно в рабочие дни с 09.00 до 18.00 (в пятницу — до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Телефоны для справок: (017) 227 48 36 — УП «Минский городской центр недвижимости»; (029) 690 15 25, ОАО «Барановичметаллопторг».

Яшчэ прыкладна за месяц да Новага года ў сталіцы пачаў назірацца павышэнне попыт на арэндае жыллё. А вось пачынаюцца з другой паловы снежня, з мінскага рынку арэнды жылля былі «павымываныя» амаль усе ліквідныя кватэры ў сярэднім цэнавым дыяпазоне.

Ліквідныя аднапакаўкі за 250 USD

Цяпер на сталічным рынку арэнды жылля засталіся або самыя слабяныя па якасці кватэры, або жылля паміжнікамі эліт-класа, але на завышаным кошце.

Паводле інфармацыі агента па аперацыях з жыллёвай нерухомасцю агенства нерухомасці «Дзюна» Іны КУЛЬШЫ, па мінімальным ценніку ў 200 долараў на мінскіх рынку існуе не больш за 10 варыянтаў зусім маленькіх і «дабрых» аднапакаўк «хрушчоўкаў» у старых дамах, а таксама некалькі кватэраў без мэблі ў далёкіх новабудулях. Звычайныя аднапакаўкі ў Заводскім раёне і Шабанах прапаноўваюцца за 220—230 долараў, а ў Курасовічыне — за 230—240 долараў. Сярэдні кошт аднапакаўк у аб'ектах спальных раёнаў і нават у Малаўіцы складае 250 долараў. Бліжэй да лініі метро ліквідныя аднапакаўкі ўсё часцей прапаноўваюцца за 300 долараў.

Сёння ў агенцтвах нерухомасці паступае шмат заявак ад

ЧАЦВЕР, 30 СНЕЖНЯ

ПЕРШЫ

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 22.50 Навіны.
6.05, 0.55 Дзень спорту.
6.10, 7.10, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!».
6.45 Nota Bene.
7.05, 8.10 Зона Х.
7.30, 8.30, 11.50 Дзелавое жыццё.
8.35 Зямельнае пытанне.
9.10, 19.55 Серыял «Маргоша».
10.10, 16.50 Серыял «Спальны раён». Заклучны серыі.
10.45, 17.50 Серыял «Маруся».
11.40 Актуальнае інтэрв'ю.
12.10 Камедыя «Папараца».
14.10 «Зорнае жыццё». Фільм «Браты і сёстры зорак».
15.15, 19.15 Навіны рэгіёна.
15.35 Канцэрт «Навагодні сераніцы».
18.50, 0.50 Зона Х. Крымінальная хроніка.
19.25 «КЕНО».
19.30 Сфера інтарсаў.
21.00 Панарама.
21.45 Серыял «Доктар Хаус-5». Заклучны серыі.
23.50 Канцэрт.

АНТ

6.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 0.05 Навыны навіны.
6.05 «Наша раница».
9.05 «Жыць здаравя!».
10.25 Серыял «Мая жонка мяне прывярнула».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 0.20 Навыны спорту.
11.10 Серыял «Выклік».
12.20 «Дэтэктывы».
13.10 «Кантрольная закупка».
13.45 «Модны прыгвар».
14.50 «Зразумець. Дараваць».
15.25 «Хачу ведаць».
16.15 Серыял «Заручальны парсянік».
17.05 Серыял «Слова жанчыне».
18.40 «Поле чудаў». Навагодні выпуск.
20.00 Час.
21.05 «Достояние РЕСПублікі: Ала Пугачова».
0.25 Серыял «Віела Тараканава. У свеце злачынчых страцяў».
1.15 Камедыя «Мы з джаза».
2.45 Начныя навіны.

ЛАД

6.35 Серыял «Універ».
7.00 ЛАДная раница.
8.00, 21.20 Тэлебарометр.
8.05, 10.20, 12.30, 15.40, 19.10 «Халі-галі». Скетч-шоу.
8.20, 16.50 Серыял «Чыста англійскія забойствы».
9.20, 18.00 Меладрама «Дзяўчыны». 4-я серыя, заключная.
10.40 Жансавет.
11.20 «30-ты Міжнародны

фестываль чырка будучыні».
12.50 «Дача здароўя».
13.20 Смешная чашка.
13.55 Фільм — дзецім «Канікулы Пятрова і Васечкіна, звычайны і неверагодны».
15.10 М/с «Дракончыкі і яго сябры».
15.25 Пазакласная гадзіна.
16.00 Серыял «Налетчыкі».
19.25 Камедыя «Карнавальная ноч».
21.00 Калыханка.
21.25 Беларускае чашка.
22.30 Канцэрт групы «Мумій Троль».
23.55 Футбол. Чэмпіятат Англіі. Прэм'ер-ліга. Агляд тура.

8 КАНАЛ

7.00, 10.55, 12.55, 14.40, 16.55, 18.35, 19.40, 21.10, 23.50 «На двор».
7.05 Серыял «Госця з будучыні».
8.15 «Расказы пра жывёл».
8.40, 15.40 «Кінаблякнот».
9.00, 11.35 «Венецуэла вацыма гурмана».
9.30, 16.00 «Мультипарад».
10.00, 19.45 Серыял «Горац».
11.00, 13.00 Меладрама «Зімовае вясенне».
14.45 Серыял «Пастка для палтэргейста».
16.25 Дак. фільм «Забароненыя тэмы гісторыі».
17.00 «Мой любімы гадаванец».
17.30 Серыял «Што расце ў тваім садзе».
18.40 Серыял «Брыльянты для Джульеты».
20.50 «Вечарніца».
21.05 «К-гульні» — «Лайт».
21.15 «Рыбка па імені Ванда».
21.45. Камедыя.
23.20 Знаёмства «Life».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Мінчыны».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10 «СТБ-спорт».
8.30, 20.25 Серыял «Правілы выкрадання». Заклучны серыі.
9.30 «Скардзіца дазволена».
10.00 «Пяць гісторыі».
10.40 Серыял «Багатая і каханая».
11.30 «Далёкія сваякі».
11.40, 17.30 «Званая вясцера».
12.35, 18.30 Серыял «Дарослыя гульні».
13.50 «Не хлусі мне!».
14.40 Серыял «Студэнты International».
15.30 Серыял «Дурні, дарогі, грошы».
16.50 «Добры дзень, доктар!».
20.00 «Сталічны падрабязнасці».
20.15 «Добры вечар, малы».
21.30 «Праўда».
22.05 «Аўтапанарама».
22.55 Маст. фільм «Кяханне яшчэ магчыма».
0.40 «Дзень Нараджэння ў Новы год».

МІР

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00 Навыны Садружнаці.
5.05, 19.00 Серыял «Прычына сацыяла».
6.05 «Цік-так».
6.20 «Падарожжа са смакам».
7.05 «Агульны інтарэс».
8.35 Серыял «33 квадратны метры».
8.05, 22.05 «Жывая гісторыя: Джавахарлал Неру».
9.05 «Тут быў я».
9.40 «Садружнасць LIFE».
10.05, 3.00 Серыял «Ваучыч».
14.30 «Пра самае галоўнае».
15.25 «Сапраўднае жыццё».
16.15 Серыял «Дворыкі».
17.50 Серыял «Чорная бачына» — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае».
15.25 «Сапраўднае жыццё».
16.15 Серыял «Дворыкі».
17.50 Серыял «Чорная бачына» — Беларусь.
20.30 «Юрмала-2010».
22.25 Серыял «Сівы конь».
23.35 Дак. фільм «Як запальвалі «Агеньчыкі». Сакрэты навагодняга эфіру».
1.55 «Любы мая — эстрада».
0.25 Камедыя «Сватанне гусара».

РТР-БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі».
9.20, 18.50 Серыял «Еўфрасінія».
10.10 Дак. фільм «Яе любівае Вялікае. Алена Калыханка».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30, 17.20 «Кулагін і партнёры».
12.00 Маст. фільм «Школа пражывання».
13.50, 16.50, 19.50, 23.25 Навыны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае».
15.25 «Сапраўднае жыццё».
16.15 Серыял «Дворыкі».
17.50 Серыял «Чорная бачына» — Беларусь.
20.30 «Юрмала-2010».
22.25 Серыял «Сівы конь».
23.35 Дак. фільм «Як запальвалі «Агеньчыкі». Сакрэты навагодняга эфіру».
1.55 «Любы мая — эстрада».
0.25 Камедыя «Сватанне гусара».

6.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.05 «НТБ раніца».
8.30 «Мама ў вялікім горадзе».
9.00 «Жывуць жа людзі!».
9.35, 15.35, 18.35 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
10.20 «І эню прытаняне!».
11.15 «Слетает у СССР».
12.05 «Да суда».
13.30 Серыял «Коджэ гонару».
15.10 «Справа густу».
16.25 Серыял «Вяртанне Мухтару».
19.35 «Следства вяліч... у Новы год».
20.35 «Чыстасадарэчнае прызнанне».
21.35 «Навагодні выпуск».
21.35 «Адзел «Страшныя лэйтананты»».
23.30 «НТБшнік».
0.25 Камедыя «О-кей!».

ТНТ

5.00 «Невытлумачальна, але факт».
6.00 Таксі.
6.35, 11.40 «Нікеладзон на ТНТ».
7.30, 2.00 Серыял «Сябры».
8.30, 17.00, 19.00 «Універ».
Сітком.
10.00, 18.30 Серыял «Шчаслівы разам».
10.50 М/с «Тасманскі д'ябал».
12.30 М/с «Бэтмен: Адвага і смеласць».
13.00 «Жаночая ліга».
13.30, 22.00, 1.30, 2.55 «Дом-2».
14.45 «Будзь круцейшым!».
Камедыя.
17.30, 19.30 Серыял «Рэальныя хлопцы».
20.00 Камедыя «Кяханне і іншыя катастрофы».
1.00 «Сакс» з Андрэйскай Чэхавай.
3.55 «Школа рамонту».

КУЛЬТУРА

5.00 «Еўраныс».
9.30, 14.30, 18.30, 22.30 Навіны культуры.
9.15, 18.45 Галоўная роля.
9.30, 0.50, 1.50 Праграма перадачы.
9.40 «Вясёлая ўдава». Маст. фільм.
12.00 «Вялікая тайна вады». Дак. серыял.
12.55, 22.50 «Артэмізія Санчас». Маст. фільм.
14.40 Маст. фільм «Казанне з прыямлю сібрыку». Творчы вечар.
17.45 Дзяржаўная прэмія Расійскай Федэраціі. Дзяніс Мацвееў (фартэпіяна).
19.00 Спектакль «Чорная бачына».
19.30 «Лінія жыцця». Раман Вішчок.
20.25 «Тацына і Сяргей Нікіціны ў коле сяброў».
22.00 «Вочы ў вочы».
0.25 Іграе Фрэдэрык Камф.
1.55 «Любы мая — эстрада».
Дак. фільм.

КУЛЬТУРА

5.00 «Еўраныс».
9.30, 14.30, 18.30, 22.30 Навіны культуры.
9.15, 18.45 Галоўная роля.
9.30, 0.50, 1.50 Праграма перадачы.
9.40 «Вясёлая ўдава». Маст. фільм.
12.00 «Вялікая тайна вады». Дак. серыял.
12.55, 22.50 «Артэмізія Санчас». Маст. фільм.
14.40 Маст. фільм «Казанне з прыямлю сібрыку». Творчы вечар.
17.45 Дзяржаўная прэмія Расійскай Федэраціі. Дзяніс Мацвееў (фартэпіяна).
19.00 Спектакль «Чорная бачына».
19.30 «Лінія жыцця». Раман Вішчок.
20.25 «Тацына і Сяргей Нікіціны ў коле сяброў».
22.00 «Вочы ў вочы».
0.25 Іграе Фрэдэрык Камф.
1.55 «Любы мая — эстрада».
Дак. фільм.

КУЛЬТУРА

5.00 «Еўраныс».
9.30, 14.30, 18.30, 22.30 Навіны культуры.
9.15, 18.45 Галоўная роля.
9.30, 0.50, 1.50 Праграма перадачы.
9.40 «Вясёлая ўдава». Маст. фільм.
12.00 «Вялікая тайна вады». Дак. серыял.
12.55, 22.50 «Артэмізія Санчас». Маст. фільм.
14.40 Маст. фільм «Казанне з прыямлю сібрыку». Творчы вечар.
17.45 Дзяржаўная прэмія Расійскай Федэраціі. Дзяніс Мацвееў (фартэпіяна).
19.00 Спектакль «Чорная бачына».
19.30 «Лінія жыцця». Раман Вішчок.
20.25 «Тацына і Сяргей Нікіціны ў коле сяброў».
22.00 «Вочы ў вочы».
0.25 Іграе Фрэдэрык Камф.
1.55 «Любы мая — эстрада».
Дак. фільм.

0.35 «Сусветныя скарбы культуры».
13.15, 21.15, 5.15 Драма «Чалавек, якога не было».
15.15, 23.15, 7.15 Камедыя «Мільён гадоў да нашай эры».

НАСТАЛЬГІЯ

5.00 «Бераг Арабскіх Эміратаў». Дак. фільм.
6.10, 0.10 «Мараль пані Дульскай». Маст. фільм.
7.45, 1.45 «Сем часлівых нот». Маст. фільм.
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Нарадзджэнне ў СССР».
10.00, 4.00 «Шыры крокі». Навагодняя праграма. 1987 год.
11.00 «Хіт-парад «Астанкіна»». 1992 год.
12.45 «Тэма». 1993 год.
13.40, 19.40 «Тайна снежнай каралевы». Маст. фільм.
16.05 «Вяселье жыць стала». «Навагоднія фантазіі Міхаіла Задорнава». 1993 год.
17.00 «Вакол смеху». «Навагодні выпуск». 1987 год.
18.45 «Калі ідзе снег...». Навагодняя праграма. 1963 год.
19.00 «Будзільнік». «Навагодні прыгоды капітана Врунгеля». 1985 год.
22.00 «Навагодняе прадстаўленне». 1986 год.
23.00 «...Да 161 старэйшым». «Даеш канікулы!». 1989 год.

НАША КІНО

6.30, 12.30 Меладрама «Гэтая жанчына ў акне...».
8.30 Драма «Апошняя цаля».
10.30, 16.50 Камедыя «Шальмянка-дзяшчык».
14.30 Камедыя «Амаль смешная гісторыя».
18.30, 0.30 Камедыя «Тры плюс два».
20.30, 2.30 Кінааперэта «Вольны вечер».
22.40, 4.40 Фільм-канцэрт «Калі песня не канчаецца».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Васковы раманс».
3.45 Новы хіт. Лірычная меладрама «Калядная містэра».
5.25 Прыгодніцкі фільм «Чырвоная палатка».
7.55 Казка «Снігурка».
9.30 Камедыя «Старыя-разбойнікі».
11.45 Кінараман «Печкі-лавачкі».
13.25 Дэтэктыў «Дзесяць негрыянты».
15.40 Меладрама «Ты ў мяне адна».
17.15 Новы хіт. Дэтэктыў «Сябраўны самурэй».
19.45 Прэм'ера. Меладрама «У лагоні за шчасцем».
22.30 Да юбілея Анатоля Кузнецова. Камедыя «Дайце кніжку скараў».
23.55 Трагікамедыя «Жэня, Жэнька і «Кацюша»».
1.20 Меладрама «Госць».
1.50 Меладрама «Вялікая навагодняя ноч».

ДОМ КІНО

3.00, 11.00, 19.00 Серыял «Васковы раманс».
3.45 Новы хіт. Лірычная меладрама «Калядная містэра».
5.25 Прыгодніцкі фільм «Чырвоная палатка».
7.55 Казка «Снігурка».
9.30 Камедыя «Старыя-разбойнікі».
11.45 Кінараман «Печкі-лавачкі».
13.25 Дэтэктыў «Дзесяць негрыянты».
15.40 Меладрама «Ты ў мяне адна».
17.15 Новы хіт. Дэтэктыў «Сябраўны самурэй».
19.45 Прэм'ера. Меладрама «У лагоні за шчасцем».
22.30 Да юбілея Анатоля Кузнецова. Камедыя «Дайце кніжку скараў».
23.55 Трагікамедыя «Жэня, Жэнька і «Кацюша»».
1.20 Меладрама «Госць».
1.50 Меладрама «Вялікая навагодняя ноч».

ТВ-21

9.00, 17.00, 1.00 Камедыя «Шоу стагоддзя».
10.50, 18.50, 2.50 Камедыя «Яна ненавідзіць мяне».

ТВ-21

9.00, 15.00 «Нарадзджэнне ў СССР».
10.05 «Вяселье жыць стала».
0.25 Камедыіны дэтэктыў «Шукайце жанчыну».
7.25 Маст. фільм «Рэстаранныя раман».
8.55 Маст. фільм «Кніга жаданяў».
10.30 Маст. фільм «Лепшая пара года».
12.00 Маст. фільм «Надзеі і чаканні Мэры».
13.35 Маст. фільм «Залатыя Калядкі».
18.30 Маст. фільм «Калядныя пісьмы».
20.05 Маст. фільм «Калядныя прыгоды сямейства Фокаў».
21.40 Маст. фільм «Анёл Каляды».

ТВ-21

9.00, 17.00 Камедыя «Святоша».
5.00 Камедыя «Каманда».
7.00 Драма «Апостал».
9.00 Камедыя «Звярынец».
11.30 Камедыя «Прывітанне, Біл!».
13.00 Меладрама «Надзвычайная верная жонка».
15.00 Меладрама «Пенелопіда».
19.00 Камедыя «Сэрцадзі».
21.00 Камедыя «Перамотка».
23.00 Камедыя «Хлопцы з жаночага інтэрната».
1.00 Меладрама «Сняжонкае амерыканскае лета».

ТВ-21

9.00, 17.00 Камедыя «Святоша».
5.00 Камедыя «Каманда».
7.00 Драма «Апостал».
9.00 Камедыя «Звярынец».
11.30 Камедыя «Прывітанне, Біл!».
13.00 Меладрама «Надзвычайная верная жонка».
15.00 Меладрама «Пенелопіда».
19.00 Камедыя «Сэрцадзі».
21.00 Камедыя «Перамотка».
23.00 Камедыя «Хлопцы з жаночага інтэрната».
1.00 Меладрама «Сняжонкае амерыканскае лета».

ТВ-21

9.00, 17.00 Камедыя «Святоша».
5.00 Камедыя «Каманда».
7.00 Драма «Апостал».
9.00 Камедыя «Звярынец».
11.30 Камедыя «Прывітанне, Біл!».
13.00 Меладрама «Надзвычайная верная жонка».
15.00 Меладрама «Пенелопіда».
19.00 Камедыя «Сэрцадзі».
21.00 Камедыя «Перамотка».
23.00 Камедыя «Хлопцы з жаночага інтэрната».
1.00 Меладрама «Сняжонкае амерыканскае лета».

ТВ-21

9.00, 17.00 Камедыя «Святоша».
5.00 Камедыя «Каманда».
7.00 Драма «Апостал».
9.00 Камедыя «Звярынец».
11.30 Камедыя «Прывітанне, Біл!».
13.00 Меладрама «Надзвычайная верная жонка».
15.00 Меладрама «Пенелопіда».
19.00 Камедыя «Сэрцадзі».
21.00 Камедыя «Перамотка».
23.00 Камедыя «Хлопцы з жаночага інтэрната».
1.00 Меладрама «Сняжонкае амерыканскае лета».

ТВ-21

9.00, 17.00 Камедыя «Святоша».
5.00 Камедыя «Каманда».
7.00 Драма «Апостал».
9.00 Камедыя «Звярынец».
11.30 Камедыя «Прывітанне, Біл!».
13.00 Меладрама «Надзвычайная верная жонка».
15.00 Меладрама «Пенелопіда».
19.00 Камедыя «Сэрцадзі».
21.00 Камедыя «Перамотка».
23.00 Камедыя «Хлопцы з жаночага інтэрната».
1.00 Меладрама «Сняжонкае амерыканскае лета».

ТВ-21

9.00, 17.00 Камедыя «Святоша».
5.00 Камедыя «Каманда».
7.00 Драма «Апостал».
9.00 Камедыя «Звярынец».
11.30 Камедыя «Прывітанне, Біл!».
13.00 Меладрама «Надзвычайная верная жонка».
15.00 Меладрама «Пенелопіда».
19.00 Камедыя «Сэрцадзі».
21.00 Камедыя «Перамотка».
23.00 Камедыя «Хлопцы з жаночага інтэрната».
1.00 Меладрама «Сняжонкае амерыканскае лета».

3.00, 21.10 Камедыя «Смерць да твару».
5.00 Драма «Фальшывама-пеліцы».
7.00 Драма «Элементы».
9.00 Камедыя «Непрыбранны пацелі».
11.00 Камедыя «Афэрыты».
12.00 «Хіт-парад «Звярынец»».
14.50 Драма «Апостал».
17.20 Камедыя «Прывітанне, Біл!».
19.00 Камедыя «Каманда».
23.10 Камедыя «Самы лепшы тата».
1.00 Камедыя «Хлопцы з жаночага інтэрната».

ТВ-1000

3.00, 21.10 Камедыя «Смерць да твару».
5.00 Драма «Фальшывама-пеліцы».
7.00 Драма «Элементы».
9.00 Камедыя «Непрыбранны пацелі».
11.00 Камедыя «Афэрыты».
12.00 «Хіт-парад «Звярынец»».
14.50 Драма «Апостал».
17.20 Камедыя «Прывітанне, Біл!».
19.00 Камедыя «Каманда».
23.10 Камедыя «Самы лепшы тата».
1.00 Камедыя «Хлопцы з жаночага інтэрната».

ТВ-1000

3.00, 21.10 Камедыя «Смерць да твару».
5.00 Драма «Фальшывама-пеліцы».
7.00 Драма «Элементы».
9.00 Камедыя «Непрыбранны пацелі».
11.00 Камедыя «Афэрыты».
12.00 «Хіт-парад «Звярынец»».
14.50 Драма «Апостал».
17.20 Камедыя «Прывітанне, Біл!».
19.00 Камедыя «Каманда».
23.10 Камедыя «Самы лепшы тата».
1.00 Камедыя «Хлопцы з жаночага інтэрната».

ТВ-1000

3.00, 21.10 Камедыя «Смерць да твару».
5.00 Драма «Фальшывама-пеліцы».
7.00 Драма «Элементы».
9.00 Камедыя «Непрыбранны пацелі».
11.00 Камедыя «Афэрыты».
12.00 «Хіт-парад «Звярынец»».
14.50 Драма «Апостал».
17.20 Камедыя «Прывітанне, Біл!».
19.00 Камедыя «Каманда».
23.10 Камедыя «Самы лепшы тата».
1.00 Камедыя «Хлопцы з жаночага інтэрната».

ТВ-1000

3.00, 21.10 Камедыя «Смерць да твару».
5.00 Драма «Фальшывама-пеліцы».
7.00 Драма «Элементы».
9.00 Камедыя «Непрыбранны пацелі».
11.00 Камедыя «Афэрыты».
12.00 «Хіт-парад «Звярынец»».
14.50 Драма «Апостал».
17.20 Камедыя «Прывітанне, Біл!».
19.00 Камедыя «Каманда».
23.10 Камедыя «Самы лепшы тата».
1.00 Камедыя «Хлопцы з жаночага інтэрната».

ТВ-1000

3.00, 21.10 Камедыя «Смерць да твару».
5.00 Драма «Фальшывама-пеліцы».
7.00 Драма «Элементы».
9.00 Камедыя «Непрыбранны пацелі».
11.00 Камедыя «Афэрыты».
12.00 «Хіт-парад «Звярынец»».
14.50 Драма «Апостал».
17.20 Камедыя «Прывітанне, Біл!».
19.00 Камедыя «Каманда».
23.10 Камедыя «Самы лепшы тата».
1.00 Камедыя «Хлопцы з жаночага інтэрната».

ТВ-1000

3.00, 21.10 Камедыя «Смерць да твару».
5.00 Драма «Фальшывама-пеліцы».
7.00 Драма «Элементы».
9.00 Камедыя «Непрыбранны пацелі».
11.00 Камедыя «Афэрыты».
12.00 «Хіт-парад «Звярынец»».
14.50 Драма «Апостал».
17.20 Камедыя «Прывітанне, Біл!».
19.00 Камедыя «Каманда».
23.10 Камедыя «Самы лепшы тата».
1.00 Камедыя «Хлопцы з жаночага інтэрната».

ТВ-1000

3.00, 21.10 Камедыя «Смерць да твару».
5.00 Драма «Фальшывама-пеліцы».
7.00 Драма «Элементы».
9.00 Камедыя «Непрыбранны пацелі».
11.00 Камедыя «Афэрыты».
12.00 «Хіт-парад «Звярынец»».
14.50 Драма «Апостал».
17.20 Камедыя «Прывітанне, Біл!».
19.00 Камедыя «Каманда».
23.10 Камедыя «Самы лепшы тата».
1.00 Камедыя «Хлопцы з жаночага інтэрната».

ТВ-1000

СУБОТА, 1 СТУДЗЕНЯ

ПЕРШЫ

7.30 М/ф. 8.05 «Добрай раніцы, Беларусь». 9.05 Фільм-казка «Папялушка».

АНТ

8.45 Анімацыйны фільм «Прынцэса Лебедзь: Тайна замка».

ЛАД

7.20 Лепшыя кліпы 2010 года. 9.30 М/ф.

ПЕРШЫ

7.45 Казка «Навагоднія прыгоды ў ліпені».

АНТ

8.00, 9.00, 16.00 Нашы навіны. 8.05 «Смех, ды і толькі».

ЛАД

7.25 Камедыя «Канікулы Санта Клауса».

СТБ

19.00 Серыял «Інтэрны». 22.40 Жывы гук.

МІР

5.00, 3.00 Камедыя «Вясёлае маладзь».

8 КАНАЛ

9.00, 9.55, 12.05, 17.20, 18.25, 18.55, 21.10, 23.40 «Надвор'е».

МІР

5.00, 2.30 Маст. фільм «Цырк».

8 КАНАЛ

9.00, 10.50, 12.45, 19.05, 21.00, 23.55 «Надвор'е».

СТБ

16.00 «Адшукваецца адпачынак».

ВТБ

6.00, 19.00 Навагодні музычны інтэр'актыўны блок.

РТР-БЕЛАРУСЬ

6.00 Камедыя «Формула каханья».

НТБ-БЕЛАРУСЬ

6.05 Камедыя «Цырк».

ТНТ

5.00 «Як каза Джинджэр».

НТБ-БЕЛАРУСЬ

6.20 Маст. фільм «Глухар. Прыходзіць, Новы Год!».

ТНТ

5.00 «Як каза Джинджэр».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраньюс».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраньюс».

НАША КІНО

7.00 Камедыя «Бландзінка за вулком».

НАША КІНО

6.30, 12.30 Камедыя «Вяселле ў Млінаўцы».

НАША КІНО

6.30, 12.30 Камедыя «Вяселле ў Млінаўцы».

НАША КІНО

6.30, 12.30 Камедыя «Вяселле ў Млінаўцы».

НАША КІНО

7.00 Камедыя «Бландзінка за вулком».

ТВ1000

3.00, 21.00 Камедыя «Персанаж».

ПЕРШЫ

7.45 Казка «Навагоднія прыгоды ў ліпені».

АНТ

8.00, 9.00, 16.00 Нашы навіны.

ЛАД

7.25 Камедыя «Канікулы Санта Клауса».

СТБ

19.00 Серыял «Інтэрны».

МІР

5.00, 3.00 Камедыя «Вясёлае маладзь».

8 КАНАЛ

9.00, 9.55, 12.05, 17.20, 18.25, 18.55, 21.10, 23.40 «Надвор'е».

ВТБ

6.00, 22.00 «PLAY».

РТР-БЕЛАРУСЬ

6.00 Камедыя «Формула каханья».

НТБ-БЕЛАРУСЬ

6.05 Камедыя «Цырк».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраньюс».

НАША КІНО

7.00 Камедыя «Бландзінка за вулком».

НАША КІНО

7.00 Камедыя «Бландзінка за вулком».

НАША КІНО

7.00 Камедыя «Бландзінка за вулком».

ТВ1000

3.00, 21.00 Камедыя «Персанаж».

ПЕРШЫ

7.45 Казка «Навагоднія прыгоды ў ліпені».

АНТ

8.00, 9.00, 16.00 Нашы навіны.

ЛАД

7.25 Камедыя «Канікулы Санта Клауса».

СТБ

19.00 Серыял «Інтэрны».

МІР

5.00, 3.00 Камедыя «Вясёлае маладзь».

8 КАНАЛ

9.00, 9.55, 12.05, 17.20, 18.25, 18.55, 21.10, 23.40 «Надвор'е».

ВТБ

6.00, 22.00 «PLAY».

РТР-БЕЛАРУСЬ

6.00 Камедыя «Формула каханья».

НТБ-БЕЛАРУСЬ

6.05 Камедыя «Цырк».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраньюс».

НАША КІНО

7.00 Камедыя «Бландзінка за вулком».

НАША КІНО

7.00 Камедыя «Бландзінка за вулком».

НАША КІНО

7.00 Камедыя «Бландзінка за вулком».

ТВ1000

3.00, 21.00 Камедыя «Персанаж».

ТВ1000

ЗАКАНЧАЕЦЦА ПАПІСКА НА І КВАРТАЛ І ПАЎГОДДЗЕ 2011 г. Папіска праз РУП «Белпошта» (кошт у рублях)

Індэкс	месяц	І квартал	паўгоддзе
63850 (індыўідуальны)	12400	37200	74400
63145 (інд. для ветэранаў вайн., пенсіянераў)	11600	34800	69600
63858 (ведамасны)	19900	59700	119400
63239 (ведамасны, для ўстаноў міністэрстваў аховы здароўя, адукацыі і культуры)	18000	54000	108000

Заставіцеся з намі!

У Беларусі няма ніводнай карціны Валенція Ваньковіча, але ёсць яму помнік

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ

Днямі ля Дома Ваньковіча ў Мінску адбылося адкрыццё скульптурнай кампазіцыі «Рапіца мастака», прысвечанай беларускаму мастаку XIX стагоддзя Валенцію-Вільгельму Ваньковічу. Аўтары статуі Ваньковіча — архітэктар Юрыі Казакі і скульптар Уладзімір Слабодчыкаў — выношвалі ідэю яе стварэння каля 20 гадоў!

— Мастак і грамадскі дзеян Валенція Ваньковіч любіў Беларусь і марыў пра яе, знаходзіўся далёка за яе межамі, — перакананы міністр культуры Павел ЛАТУШКА.

Беларусы па праве могуць ганарыцца тым, што творчым спадчына гэтага мастака, які нарадзіўся 210 гадоў таму, належыць еўрапейскаму і сусветнаму мастацтву.

Партрэт Адама Міцкевіча аўтарства Валенція Ваньковіча сёння з'яўляецца, бадай, хрэматэматычнай выявай знакамітага пісьменніка. Беларусы, на жаль, не маюць ніводнай карціны Ваньковіча. Хай будзе хаця б помнік. Для пачатку. Зрэшты, кампазіцыя «Рапіца мастака» — не адзінае сведчанне даччыніна Валенція Ваньковіча да сталіцы Беларусі. Скульптар Уладзімір Слабодчыкаў, загадчык кафедры скульптуры Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў, не ўпершыню прысвячае сваю працу выбітнаму беларускаму мастаку Ваньковічу. Раней Слабодчыкаў стварыў мемарыяльную дошку мастаку, што ўсталявана на вуліцы Ваньковіча ў Мінску, і скульптурны партрэт у бронзе.

— Валенція Ваньковіч — заснавальнік беларускага акадэмічнага жыцця, — распавядае Уладзімір Слабодчыкаў. — Ён, бадай той, першы беларускі мастак, які атрымаў вышэйшую мастацкую адукацыю. Для мяне стварэнне вобраз мастака, свайго калегі, было вельмі прыемна і цікава. Тым больш у Беларусі наогул вельмі мала помнікаў мастакам. Таму «Рапіца...» вельмі знакавая праца для мяне. Магчыма, простыя гараджане цяпер яскравей адчуваюць і зразумеюць, што Мінск быў горадам вялікай шляхецкай культуры.

«Рапіца мастака» ўвасоблена ў матэрыяле на сродкі Міністэрства культуры і генеральнага спонсара Нацыянальнага мастацкага музея РБ ЗП «British—American Tobacco Trading Company».

Вольга ЧАЙКОУСКАЯ.

Уважнемся!

У чым сенапад?
— Білі! Трэці раз за дзень машыну адкопеаю. І зноў не мая!
●
Цяцкі патрэбныя не дзеям. Цяцкі патрэбныя бацькам. Каб адцягнуць увагу дзяцей ад бацькоў.
●
У ростаране афіцыянт нясе на відэльцы катлету, прытрымліваючы яе пальцам. Кліент:
— Вы што сабе дазваляеце, маю катлету — сваімі рукамі?
Афіцыянт:
— Вы што ж хочаце, каб яна трэці раз на падлогу звалілася?
●
Мае суседзі, якія пастаянна сведраюць і дзявочыя сцяну, былі цалкам упэўнены, што іх не напаткае кара Божая, пакуль я не купіў сыну электрагітары...

Малюнак Марыны ГАРЭПАВАЙ

Крэмль 2011 79

ПРыватныя абвесткі

- ПРАДАЕЦЦА**
□ 1-пакаёвая кватэра ў г.п. Карэлічы Гродзенскай вобл. 11 тис. у.а.
Тэл. 8 029 280 39 83.
□ Морква (галандскі гатунак, салодкая, без асяродка). Магчыма дастаўка.
Тэл.: 8 029 939 28 09, 8 033 318 10 16.
□ Пускач (новы) П-350 1 камплектацыі ці мяняю на шыну да МТЗ.
Тэл. 8 033 318 10 16.
□ Калапарт электрычны «Чаруціца» новы. Торг.
Тэл. 8 017 267 95 08.
- Каласка інвалідная з электрапрывадам.
Тэл.: 8 01777 45 923, 8 044 754 06 65.
□ Карова. Тэрміннова, танна, ацёл у лютым. Пухавічкі р-н.
Тэл.: 8 01713 72 376, 8 029 963 23 50.
КУПЛІЮ
□ Трактар МТЗ-1221 ці 82, 80, Т-25, с/г аргрэгаты і запчасткі да іх. Магчымыя варыянты.
Тэл. 8 033 318 10 16.
РОЗНАЕ
□ Рэпетытар па рускай мове. Вопытны настаўнік 5—11 кл., тэаціраванне. Мінск.
Тэл.: 246 20 45, 8 029 274 93 79.

ЗВЯЗДА КУПОН ДЛЯ БЯСПЛАТНАЙ ПРыватнай аб'явы

ЗАПОЎНІЦЕ РАЗБОРЛІВА, ВІРАЖАЦІ І ВІШЛІЦЕ НА АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013 Мінск, вул. Б. Хмяльнішчага, 10 А. Тэлефон для давадак 287 17 79.

АБ'ЯВЯЗКОВЫЯ звесткі не для друку: ВАША ПРЭЗІШЧА, АДРАС, ХАТНІ ТЭЛЕФОН, Пашпарт, серыя, №, Выдадзены	_____
Подпіс	_____
Дата	_____

ИП Лазаревич Нина Владимировна (УНП 691312074) прекращает свою деятельность.

Эксклюзіў

ГАРАСКОП ЗДАРОУЯ на наступны год

АВЕН. Прадстаўнікі гэтага знака Зодыяка характарызуюцца нумрыміслівай актыўнасцю і энергіяй. Ім упасціўя дзве крайнасці: альбо Алены пачуваюцца выдатна, альбо яны ўжо на грані знявольнасці. Алены схільны да неурозаў, і ім больш важна надаваць увагу своечасовай прафілактыцы захворванняў, чым марнаваць грошы і час на лячэнне. У пачатку 2011 года яны адчуваюць прыліў энергіі і жыццяздольнасці, але пазней іх могуць чакаць дадатковыя фізічныя напружкі. Пастаяннае расходуванне фізічнай энергіі прывядзе да прыступу стомленасці. Аднавіць раўнавагу дапаможа адасобленасць, адзінота. Узімку ў пачатку вясны невялікія перыяды могуць даставіць вірусныя інфекцыі. Тут галоўнае — своечасова прафілактыка хвароб, спорт і збалансаванае харчаванне. Увесну ў пачатку лета Алены могуць адчуць сезонны заняпад сіл. Магчымыя хваробы сэрца, але толькі ў тых, хто схільны да падобных перыямнасцяў. Лета можа прынесці з сабой дэпрэсію. А восень у канцы 2011 года варта асабліва уважліва кантраляваць свой рацыён — перададненне не павінна стаць нормай.

СЛАБЫЯ МЕСЦЫ — крывацёкі, парушэнне сну, неурозы.
ЦЯЛЫЦЫ. Прадстаўнікі гэтага знака нараджаюцца з моцнай канстытуцыяй і могуць дажыць да старых гадоў без хвароб. Але ад праблем са здароўем не застрахаваныя і яны. Хваробы ў Цяльцоў узнікаюць з-за таго, што яны не ведаюць, калі спыніцца, — ні ў працы, ні ў адпачынку. Лянота і надзея на «ану» прыводзяць да запущаных хвароб. У выніку Цяльцы пачынаюць задумвацца аб сваім стане, калі хвароба ўжо запущаная. У пачатку года іх стан будзе адрознівацца выразна: думкі і высокая пачуццёваасць.

У прафесійных спартсменнаў верагодна буйныя поспехі. Праўда, варта звярнуць увагу на верагоднасць траўмаў апарна-рухальнага апарата. Увесну да стану падвышанага тонуся дадасца сезонны энергетычны ўздым. Нягледзячы на адчуванне бязмежных сіл, варта ўсё ж дазваляць нагрузкі на небрацца за некалькі спраў адразу, а то скончыцца гэта элементарным заняпадам сіл. Летні перыяд — самы спрыяльны для здароўя. Пазаягяць застанда складанай і цяжкай працы і будзеце уважлівыя, сцеражыцеся няшчасных выпадкаў. Траўмаабеспечныя сітуацыі могуць узнікнуць у верасні.

АСНОУНЫЯ ХВАРОБЫ: атлусценне, дыябет, гепатыт, алергія, кашаль, галаўныя болі, нервовыя захворванні, ператамленне.
БЛІЗНЯТЫ. Галоўная небяспека для прадстаўнікоў гэтага знака — неконтрольованы выдатак энергіі. Блізняты адрозніваюцца падвышанай нервовай узбуджальнасцю. Галоўная мота ўсіх іх заняткаў — паспех як мага больш. За гэта потым даводзіцца расплачвацца сваім здароўем. 2011 год будзе для Блізнят умерана спрыяльным. У пачатку года прадстаўнікі гэтага знака адчуваюць прыліў энергіі, якую лепш за ўсё выдаткаваць на рашонне пытанняў з астаральнымі бяльчакмі. Блізнятам, якія маюць хронічныя захворванні, лепш за ўсё паспрабаваць новы спосаб лячэння — ёсць влівакі верагоднасць, што ён апынецца дзейсным. У пачатку года вы можаце таксама набраць лішнюю вагу і забяспечыць такім чынам стрэс сваіму арганізму. Лета прынясе Блізнятам адчуванне фізічнага балансу, а восень усёны ўзійку пад ударам могуць апынуцца стравальнай сістэма і печань.

У цэлым у 2011 годзе здаровы людзі жыцця яшчэ больш умяцую здароўе, надасць новых сіл і энергіі, асабліва ў кастрычніку-лістападзе. Асноўная небяспека для здароўя звязана з вернерычнымі захворваннямі, але верагоднасць невысокая.

НАЙБОЛЬШ СЛАБЫЯ МЕСЦЫ — лёгкія, звязкі, печань і скура.
РАК. Паколькі Ракі маюць схільнасць да іпахондрый, ім варта ў 2011

НАЙБОЛЬШ АДЧУВАЛЬНЫ ІХ

ПАКУТЮЮЦЬ ПЕРШЫМ ЧЫНАМ пазваночнік і сардэчна-сасудзістая сістэма, магчыма паргрозза для крывазабору.

ДЗЕВА. Прадстаўнікам гэтага знака Зодыяка упасціўя прыродная ахайнасць, любоў да парадку і неадверлінасць. Гэта можа прыводзіць да перабольшанай увагі да свайго здароўя, іпахондрый, мані чысціні, да неабгрунтаванага страху перад мікробамі. У стаўленні самаадчування 2011 год можа стаць выдатным перыядам для Дзеў — прадстаўнікі знака будучы паспяховыя працэсарыяты кліматычным уплывам на арганізм і іншым сезонным недамаганнем. Але не варта дазваляць сабе празмернасці ў ежы і гарачыліных напоях. Можна здарыцца хвароба ўнутраных органаў, пераважна стравальнай сістэмы. У гэтым выпадку трэба неадкладна звярнуцца да спецыяліста.

Працаглікі рызыкуюць атрымаць, як мінімум, ператамленне ў вясной перыядзе і могуць апынуцца на бальнічным ложку. Таму варта памяняць прыярытэты, асабліва калі праца негатыўна адбіваецца на здароўе. Дзевы павінны быць асабліва пунктуальныя ў пытаннях распарадку дня і здаровага ладу жыцця. Напрыклад, год можа адчувацца найкай нервовасці і мець месца праблемы з кантролем упасных эмоцый. Могуць абстрактныя рознага роду алергичныя захворванні.

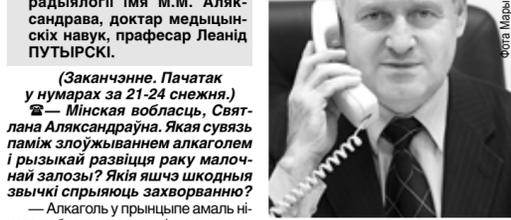
НАЙБОЛЬШ АДЧУВАЛЬНЫ ІХ

МАЛАДЗЕЧНЕ, НЯСВІЖЫ, САЛІГОРСК, БАРЫСАВЕ, МІНСКІМ АБЛАСНЫМ РАД. ДОНА. Любая жанчына можа здарыцца мамаграфія па накіраванні дэктара. Бясplatна даследаванне выконваецца толькі па паказаннях, для ўдакладнення дыягназу. Бясplatна можна будзе прайсці мамаграфію падчас скрынінгу, які мы хочам правесці неўзабаве сярэд жанчын ва ўзросце пасля 50 гадоў. Пра пачатак скрынінгу абавязкова ведаеміма праз СМІ... Магнітна-рэзанансная тамаграфія можа замяніць мамаграфію, аднак гэты метад даследавання вельмі дарагі і не выкарыстоўваецца дзя шырочка прымянення нават у развітых краінах.

— Мінск, Вольга. Ці выконваецца ў нас таксама працэдура як лаваж працоўнай?

— Такі метад выяўлення раку малочнай залозы як лаваж — прымавае працоўкаў — у нас не выконваецца. Гэта досыць цяжка метад даследавання і для ўрача, і для пацыента. У залозу ўводзіцца з дапамогай шпрыца спецыяльная вадкасць, потым яна выяўляецца і даследуецца. Бальчачы і не самая дакладная працэдура. У нас выконваецца дуктаграфія, калі ў праток ўводзіцца кантрастнае рэчыва. Але часцей усё ж такі выкарыстоўваецца мамаграфія ў ультрагуку.

— Наколькі дакладным можна лічыць вынік такога даследавання як біяпсія? Ці дастаткова адна-

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ

Маладзечне, Нясвіжы, Салігорск, Барысаве, Мінскім абласным рад. ДОНА. Любая жанчына можа здарыцца мамаграфія па накіраванні дэктара. Бясplatна даследаванне выконваецца толькі па паказаннях, для ўдакладнення дыягназу. Бясplatна можна будзе прайсці мамаграфію падчас скрынінгу, які мы хочам правесці неўзабаве сярэд жанчын ва ўзросце пасля 50 гадоў. Пра пачатак скрынінгу абавязкова ведаеміма праз СМІ... Магнітна-рэзанансная тамаграфія можа замяніць мамаграфію, аднак гэты метад даследавання вельмі дарагі і не выкарыстоўваецца дзя шырочка прымянення нават у развітых краінах.

— Мінск, Вольга. Ці выконваецца ў нас таксама працэдура як лаваж працоўнай?

— Такі метад выяўлення раку малочнай залозы як лаваж — прымавае працоўкаў — у нас не выконваецца. Гэта досыць цяжка метад даследавання і для ўрача, і для пацыента. У залозу ўводзіцца з дапамогай шпрыца спецыяльная вадкасць, потым яна выяўляецца і даследуецца. Бальчачы і не самая дакладная працэдура. У нас выконваецца дуктаграфія, калі ў праток ўводзіцца кантрастнае рэчыва. Але часцей усё ж такі выкарыстоўваецца мамаграфія ў ультрагуку.

— Наколькі дакладным можна лічыць вынік такога даследавання як біяпсія? Ці дастаткова адна-

МЕСЦА — кішчэнік, могуць быць кішчэніцкія спазмы.

ШАЛІ. Здароўе Шалюў церпіць, першым чынам, з-за псіхалагічных праблем, з якімі часта сутыкаюцца прадстаўнікі гэтага знака. І гэта адбіваецца на ўсім арганізме. Самая галоўная прафілактычная мера для падтрымання здароўя — спрыяльнае гарманічнае становішча. 2011 год падасць магчымаасць пераадолець даўня праблемы са здароўем. Калі вы плануеце сур'ёзна заняцца хвароб. Увесну сезонны абвастэранны могуць выліцца ў праблемы са стравальнай сістэмай і схільнасцю да інфекцыйных захворванняў. Справіцца з хваробамі павінна дапамагчы правільнае харчаванне, выключэнне з рацыёну цяжкай ежы. Піць у гэты час лепш чыстую ваду, а ад ужывання алкаголю і энергетыкаў давайце зусім адмовіцца. Важна таксама пачаць займацца спортам і выконваць правільны гігіены. Увесень варта асабліва уважліва ставіцца да свайго здароўя. У 2011 годзе Ракам не варта замыкацца ў сабе, а то гэта прывядзе да праблем ва ўзаемаадносіннах з людзьмі і са здароўем. У год Труса многія Ракі змогуць перагледзець свае жыццёвыя ўстаноўкі, некаторыя вырашаць зацяржачы, і ў іх будзе рэальная магчымаасць апынуцца ў «цікавым становішчы».

ПРАБЛЕМНЫЯ МЕСЦЫ: страўнік, печань, мачавы пухыз, кішчэнік.
ЛЕУ. Ільвы звычайна валодаюць добрым здароўем і неверагоднай жыццёўстойлівасцю. Гэта адзін з наймацвейшых знакаў Зодыяка. Аднак менавіта гэтыя людзі адрозніваюцца феноменальным няўменнем чыроза разлічваць свае сілы. Для іх 2011 год — гэта перыяд змен. Ільвам трэба быць сьветла больш уважлівымі да свайго здароўя. Калі ў планы ўваходзіць жаданне завесці дзіця, то давайце са старанна планавачы зачатце і час для лячэння ад бясплоддзя. У пачатку года варта асцярагацца рэшыць старага захворвання. Калі Львы апынуцца ў гэты перыяд неабачлівымі, то рызыкуюць патрапіць у бальніцу. А воль усёны Львы адчуваюць сябе выдатна. Чакаецца прыліў энергіі, умядванне імунітэту і паліпшэнне фізічнай формы. Бліжэй года лета верагодныя траўмы. Таксама памятаць, што шатраўкі і вно — гэта добра, але ўсяго павінна быць у меру. Печань Ільвы усёны можа і не ўзрадавацца такім напружкам. У канцы года ў выпадку пагаршэння здароўя папраўляцца вы будзеце здана хутчэй, чым іншыя ад вас гэта чакаюць.

УРАЗЛІВЫЯ МЕСЦЫ СКАРПІЕНА: нос, горла, сэрца, спіна, ногі.
СТРАЛЦЕ. Галоўная праблема Стральцоў — адсутнасць пачуцця меры. Практычна ўсе хваробы прадстаўнікоў гэтага знака Зодыяка маюць у сваёй аснове перададненне, нервовае перанапружанне, пераацэньванне сіл. Таксама з-за таго, што Стральцы носяцца зламаўшы галаву, яны нярэдка становяцца ахвярамі няшчасных выпадкаў. Але прадстаўнікоў гэтага знака не прымуш доўга ляжаць на бальнічным ложку. 2011 год для Стральцоў у плане самаадчування год пройдзе надзірна, нападую навокавыя фактары на арганізм не чакаецца. Магчыма, у пачатку сакавіка прадстаўнікі знака адчуваюць традыцыйную стомленасць, але гэта будзе прыемная стома ад спраў, якія добра ідуць. Каб аднавіць сілы, Стральцам досыць узяць пару дзён адпачынку. А воль з нервамі сітуацыя ідзе горш: увес перыяд пройдзе ў напрузе. Таму ў чаканні 2011 года варта навучыцца расслабляцца і медытаваць. Вясной Стральцы адчуваюць эмацыйны ўздым, арганізм будзе працаваць як гадзіннік. Ракамендуецца не налягаць на сапалдае. Улетку жыццёвы тонус застанецца на тым жа ўзроўні, а воль да восені Стральцам добра было б змяніць свае звычкі па доглядзе за упасным целам у летны год. У апошнія тры месяцы 2011 года ў Стральца актывізуецца псіхічная энергія, што адбіваецца на творчасці, і на фізічным стане, і на душэўным.

САМЫЯ УРАЗЛІВЫЯ МЕСЦЫ

СЛАБЫЯ МЕСЦЫ: калені, косткі, цяліцы, крывазабор, шытападобная залоза, скура.
ВАДАЛЕЙ. Хваробы звычайна працягваюцца ў Вадалей раптам, хоць на самай справе прычыны, якія іх выклікалі, назлапаваюцца на працягу доўгага часу. Найбольш распаўсюджанай з'яўляецца неўрадзаванні лад жыцця. Акрамя таго, для прадстаўнікоў гэтага знака Зодыяка характэрна пастаяннае нервовае напружанне, што не спрыяе выдатнаму самаадчуванню. Здароўе Вадалей у 2011 годзе можа быць падарвана ў лютым, сакавіку, ліпені. Могуць абвастэранны рознага роду хранічныя захворванні. Важна своечасова праводзіць іх прафілактыку. Вадалей не варта расслабляцца да канца 2011 года. Летам магчымыя прыступы слабасці і ператамленне. У цэлым Вадалей — цяжкі пацыент, бо яму хутка надкуцавае лячэнне. Але варта ўсё ж такі пераадолець сябе ўсе пачатыя справы даводзіць да канца.

СЛАБЫЯ МЕСЦЫ — сасудзістая сістэма, магчымыя варыкозныя пашырэнні вен, ацёкі ног, сутарлі.
РЫБЫ. Схільныя да самаўняшэння і недаверлівасці, яны часта знаходзяць у сябе хваробы, якіх не існуе, але могуць не рабыць ніякіх рых каў да вылечвання. У цэлым жа Рыбы далікатныя і схільныя да рознага роду хвароб, якія могуць атакаваць нечакана і сур'ёзна. Гэтым знаку будзе жыццёва неабходна ўтульнасць і сямейны дабрабыт. Шчасце яны змогуць здабыць толькі ў сваім ціхім гнездзечку. Здароўе лад жыцця ў 2011 годзе ракамендуецца весці ўсім Рыбам, таму што могуць пачасціцца прастудныя захворванні. А воль сур'ёзных хранічных захворванняў не будзе назірацца, таксама як і траўмаў. Найбольш неспрыяльны перыяд — люты-сакавік 2011 года. Увесну Рыбам захоцца чаго-небудзь шкоднага, а сачынь за сваім здароўем надакучыць, таму яны дазваляць сабе прапускі ў прыёме лекаў або перанос сёансаў фізіятэрапіі. У гэтым выпадку іх і прыхоціць зноў. Калі прадстаўнікі гэтага знака хочаць пачувацца добра, то ў першы палове года ні ў якім разе не варта патураць упасным капрызям і спакусам. Калі усё ж захваруюць, то вйнаваціць трэба выключна сябе. І любое самалячэнне сьветла — пад самай строгай забаронай.

СЛАБЫЯ МЕСЦЫ: ступні, пяткі, канечнасці. Рыбы схільны да ацёкаў, асабліва ў шыякалятах, варыкознага пашырэння венаў, рэўматызму, нарываў, пухліннаў, паліпаў, прастуі.
Р.С. Дарччы, у будучым годзе зоркі будуць спрыяць маладым бацькам, які ніколі, а дзеці-троечкі стунуць лепшымі памагатымі для мамы і таты. Трусы — знак пладавітасці, а гэта значыць, што 2011 год прынясе шмат новага і добрага!

28 снежня 2010 г. ЗВЯЗДА

СЕННЯ

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	8:28	15:54	7:26
Віцебск	8:25	15:36	7:11
Магілёў	8:18	15:44	7:26
Гомель	8:06	15:49	7:43
Гродна	8:42	16:10	7:28
Брэст	8:34	16:19	7:45

Месяц АПОШНЯЯ КВАДРА ў 6.19.
Месяц у сузор'і Шалюў.

Імяніны
Пр. Аляксандра, Васіля, Паўла, Гомель, Трыфана.
Сцяпана, Антона, Цызара.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ

НАДВОР'Е на заўтра

Горады	Тэмпература
Віцебск	-10...-11°C
Мінск	-9...-7°C
Магілёў	-9...-7°C
Гродна	-9...-7°C
Брэст	-7...-5°C
Гомель	-9...-7°C

...у сузор'і

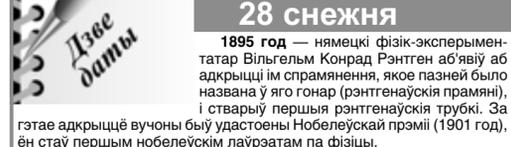
Знак	Тэмпература
Баршчав	-7...-5°C
Вільніс	-10...-8°C
Кіей	-8...-6°C
Масква	-11...-9°C
Рыга	-8...-7°C
С.Пецярбург	-11...-12°C

28 снежня

1895 год — нямецкі фізік-экспериментатар Вільгельм Конрад Рэнтген аб'явіў аб адкрыцці ім спрамянення, якое пазней было названа ў яго гонар (рэнтгенаўскія прамяні), і стварыў першыя рэнтгенаўскія трубки. За ён стаў першым нобелеўскім лаўрэатам па фізіцы.

1895 год — браты Люм'ер далі першыя платны кінасеанс у парыжскім «Гранд кафе» на Бульвар-дэ-калоісн. Усе чамусці ляць, што самым першым шэдэурам кінематографа было «Прыбыццё поезда», але гэта не так. Першым фільмам быў 46-секундны «Выхад рабочых з фабрыкі», які здымаўся перад уваходам у ангар сямейнай вытворчасці Люм'ер. Зараз ад ангара засталіся адны толькі вароты, якія сталі часткай музею. Вуліца, на якой была знятая першая стужка, цяпер называецца Вуліца Прэм'ернага фільма.

Нават непрацяглае рассяненне аслабляе лёгкае захваленне, але ўзмацняе сапраўднае каханне — гэтак эка як вецер тушыць свечку і распальвае пашыр.
Франсуа дэ Ларшфуко.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ

ОЙ, КАЛЯДАЧКІ, БЛІНЫ, АЛАДАЧКІ...

ЗАКАНЧАЕННЕ старога і пачатак Новага года — няўлоўная, змягненая мяжа ў каардынатах вымярэння часу. Так і хочацца спыніць няўлоўную жадуціканне насценнага гадзінніка, ухаліць гэта імгненне часу, заціснуць у кулак і затрымаць яго — хоць на некалькі хвілін, пакуль паспее загадаць і прагаварыць пра сябе ўсе жаданні і самаў патаемныя мары. А потым выпусціць гэту гтушку ў прасторы Вечнасці і пажадаць новай сустрэчы з ёю нова праз год.

● Свята Каляды займала ў гадавым каліварэце беларусаў адно з галоўных месцаў. Да яго рыхтаваліся задоўга, разумеючы адказнасць перад сваёй сям'яй, сваякмі і аднавяскоўцамі.

● У мінулыя часы святкаванне Каляды мела дакладную прымеркаванасць да руху Сонца па небасхіле. Вядома, што пачатак Калядных святваў быў цесна звязаны з зямовым сонцастаяннем, якое і з'яўляецца фактычным, пры

У АКТЫВЕ НОВЫЯ ДАСЯГНЕННІ І ВЫДАТНЫ ПЕРАДСВЯТОЧНЫ НАСТРОЙ

Першая сустрэча на Віцебскім лікёра-гарэлачным заводзе «Прыдзвінне» абдыслася з начальнікам аддзела маркетынгу і знешнеэканамічнай дзейнасці Валянцінай Цыбульскай, якая падчас размовы і падкрэсліла менавіта дасягненні прадпрыемства ў экспартце. А экспарт сёлета вырас тым чым у 6 разоў. Так, калі летась віцебскае прадпрыемства экспартавала сваёй прадукцыі на 397 тысяч долараў (у 2008 годзе — на 344,5 тысячы), то сёлета перасягнула 2-мільённы рубель. За кошт чаго так істотна вырас экспарт? Папершае (і гэта, найначай, самае галоўнае) Віцебскі завод за 2010 год значна пашырыў кола сваіх замежных партнёраў і цяпер мае ў адпаведным спісе 11 краін. Гэта, у прыватнасці, Армения, Балгарыя, Латвія, Эстонія, Літва, Казахстан, Турцыя, Германія, Туркменістан, Грузія і, вядома ж, Расія (прычым некалі пастаўкі ў Расію былі страчаны, а цяпер зноў адноўлены). Па-другое, Віцебскі лікёра-гарэлачны завод паставіў сёлета на замежны рынак новы прадукт — этылавы спірт. А пачалі выцяганне з экспарту спірту ў Германію, потым з'явіліся Туркменістан і Грузія. Значна павялічыла прадпрыемства і экспартныя пастаўкі сваёй традыцыйнай прадукцыі.

Генеральны дырэктар Віцебскага ЛГЗ «Прыдзвінне» Міхаіл ВАСІЛЕВСКІ.

ля экспертнай прадукцыі складала ў агульных аб'ёмах прадпрыемства за 11 месяцаў каля 8 працэнтаў. Гэта быццам і няшмат, але ж варта ўлічваць, што яшчэ зусім нядаўна не было амаль што нічога.

Зразумела ўжо, нягледзячы на добрыя дасягненні ў экспертным кірунку, у асноўным працуе Віцебскі лікёра-гарэлачны завод на ўнутраны рынак. Сёлета тут намаячалі дасягнуць у аб'ёмах 108,4 працэнта да ўзроўню мінулага года ў вартасным выражэнні — чакаецца больш за 109 працэнтаў. Дарэчы, такую задачу ставіў і канцэрн «Белдзяржхарчпрам». Утрымаць такія тэмпы мяркуюць на прадпрыемстве і ў наступным годзе.

У актыў 2010 года віцебчане могуць запісаць і тое, што яны пачалі разліваць у сябе мінеральную ваду — «Прыдзвінскія-1» і «Прыдзвінскія-2» (з рознай ступенню мінералізацыі). Докладней, на прадпрыемстве ўжо не-

Паспяховым стаў адыходзячы год для Рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Віцебскі лікёра-гарэлачны завод «Прыдзвінне». Тут за год значна нарасцілі экспарт прадукцыі, часткова перааснасіліся, наладзілі выпуск новай прадукцыі.

калі выпускалі мінеральную ваду, але падзяла калектыў шклянкая бутэляк, якія тут і напайнялі гэтай вадай. На той час шклянкую бутэльку ў краіне цалкам выцесніла намнога таннейшая ПЭТ-бутэляк. Карацей кажучы, стала мінеральна вада віцебчан, якая паступала ў гандаль у экалагічна чыстай шклянкой бутэляк, з'явіцца лінія па разліве прадукцыі ў сувенірную бутэльку, увогуле мы павінны зусім адрынуць ад ручной працы. Вялікія ўкладанні робяцца ў нашы спіртзаводы (а акрамя нядаўна далучанага завода ў Лынтупах, прадпрыемства мае ў сваім складзе і Багушэўскі спіртзавод). Неўзабаве павінны наладзіць разліў мінеральнай вады ў шклянкую бутэльку. Пастаянна ідзе ўдасканаленне прадукцыі, абнаўляецца яе асартымент. Апошнім часам завод на многіх пазіцыях цвёрда займае трэцяе месца пасля мінскага «Крышталю» і Брэста.

Варта прыгадаць тут і тое, што меў Віцебскі лікёра-гарэлачны завод у сваім актыўе некалі. А некалі меў ён каля 13,6 мільярда рублёў крэдыторскай запазычанасці і іншыя, з дазволу падобнага роду «дасягненні». У такіх умовах прад-

неканкурэнтаздольнай...

Вяртанне да мінеральнай вады зроблена на віцебскім прадпрыемстве ў сувязі са з'яўленнем тут сваёй ПЭТ-вытворчасці. Але цяпер віцебчане маюць і больш перспектывны разлік. У свеце ця-

Начальнік цэха безалкагольнай вытворчасці Марына ШАРАЙ.

сёлетнюю летнюю гарачыню. Рост іх вытворчасці за гэты год складае 155 працэнтаў, хоць, дарэчы, начальнік цэха безалкагольных напояў Марына Шарай цяпер яўна сумуе і з добрай заідрасцю глядзіць на гарачыню перадавагодня клопаты сваіх калег: слабы зімой попыт на безалкагольныя напоі, а як жа добра, калі праца «ідзе спарна»...

Каля двух гадоў таму да сваёй асноўнай вытворчасці на Віцебскім лікёра-гарэлачным заводзе

прыемстве дзейнічае сістэма НАССР, якая забяспечвае надзейны кантроль за якасцю прадукцыі для спажываца.

16 мільярдаў рублёў падаткаў за месяц уносіць у дзяржаўную касу Віцебскі лікёра-гарэлачны завод і на сваім укладзе ў бюджэт займае трэцяе месца ў

Інжынеры па якасці Наталля ДАКУКА і Таццяна ГВОЗДЗЬ.

Купажнае аддзяленне цэха безалкагольнай вытворчасці: кupaжыст Ірына РЫБАКОВА.

дадалі вытворчасць па захоўванні і разліве каньяку (зыходная сыравіна — з Украіны, Грузіі і Малдовы). Акрамя таго, віцебскае прадпрыемства мае правы спецыяльнага імпартёра па завозе ў краіну (і, адпаведна, рэалізацыі) бутэляванага каньяку з Армэніі і шатландскага віскі.

Была праведзена маштабная мадэрнізацыя асноўнай вытворчасці, пры гэтым наладжана сярэбраная і плацінавая фільтрацыя асноўнага прадукту, асабліва ўвага была звернутая на падрыхтоўку вады — яна праходзіць тут пяць ступеняў ачысткі, у тым ліку ачыстку з дапамогай метад так званай асмосу, калі з малекулаў вады літаральна выціскаецца ўсё непатрэбнае.

Параметры прадукцыі асноўнага канвеера кантралююцца на ўсіх стадыях вытворчасці; да гэтага працэсу рэгулярна падключваюцца спецыялісты абласнога цэнтру стандартызацыі і метралогіі, а таксама санэпідемстанцыі. Прадпрыемства на сённяшні дзень мае ў сябе камплект сертыфікатаў вытворчасці або сертыфікатаў на яе адпаведнасць патрабаванням міжнародных стандартаў ISO 9001, ISO 14001 і ISO 18001 (кіраванне сістэмай якасці, экалогія і аховы працы); на прад-

Начальнік панава-эканамічнага аддзела Тамара ЖЫЛІНСКАЯ (справа) і эканаміст па вытворчасці Ірына САЛАУЕВА.

Віцебскі лікёра-гарэлачны завод мае вялікую калекцыю розных узнагарод (дыпламаў і медалёў), якія зававаў па выніках розных конкурсаў і выставак. У гэтай калекцыі больш за 100 узнагарод, а, у прыватнасці, за два апошнія гады калектыў мае наступныя:

- IX Міжнародны дэгустацыйны конкурс «Адзкі Заліў», 2009 г. Адэса
- 3 залатыя медалі
- Выстава «Лепшы прадукт 2009 года», г. Масква
- 2 залатыя медалі, сярэбраны медаль, 2 бронзавыя медалі.
- VIII Міжнародны конкурс-дэгустацыя «Лікёра-гарэлачныя вырабы-2009», г. Мінск
- 2 залатыя медалі, 2 сярэбраныя медалі.
- Міжнародны конкурс «Лепшы прадукт-2010» у рамках 17-й Міжнароднай выстаўкі «Харчэпа-2010», г. Масква
- 2 залатыя медалі.
- Міжнародны конкурс спіртоў, 2010 г., г. Масква
- Дыплом II ступені.
- Агляд-конкурс «Лепшая харчовая прадукцыя-2010» на Міжнароднай спецыялізаванай выстаўцы «Інтэрфуд-2010», г. Санкт-Пецярбург
- Вялікі залаты медаль.
- Асобныя вынабы завода сталі лаўрэатамі конкурсу «Лепшы тавары Рэспублікі Беларусь 2010 года».

рыхтвала дастаткова колькасці збожжа. Дамовіліся з Гродзенскай і Магілёўскай абласцямі аб нарыхтоўках у іх — ды натрапілі на забароны на вываз збожжа нават у межах рэспублікі, з вобласці ў вобласць. Восць цяпер і непакояцца на заводзе: дзе ўзяць? І толькі адно для віцебчан добра зразумела: дзевяццаць цяпер плаціць за сыравіну нашмат больш, чым звычайна... Аднак вось дык справы: узялі таварныя бар'еры нават непасрэдна ў краіне, непасрэдна паміж абласцямі...

Словам, гэтая сітуацыя крыху псуе перадавагодні настрой калектыва.

Аднак хоціць пра сумнае. Паслухаем нарэшце ідэолага Святану Міхалчанку. А яна вось што сказала:

— Новы год — свята для ўсіх. І менавіта ўсе працаўнікі ў нас будуць з добрымі навагоднімі падарункамі і, вядома ж, — іх дзеці. Нашы працаўнікі атрымалі ў якасці навагодняга падарунка і выдатныя бытвыя памяшканні, у якіх стаіць і мікрахвалевыя печы, і халадзільнікі, і электрачайнікі, і кулеры з літвой вады; у гадзёрных — добрая мэбля.

Увогуле, нашы працаўнікі маюць важкі так званы сацыяльны пакет. Што ў гэтым пакеце? А тут і дадатковыя выплаты да 23 лютага і 8 сакавіка, і да нашага прафесійнага свята, і матэрыяльны дапамога на агародніну і здарэўленне, і трынаццата заробная плата, і нямаюча чаго іншага. На заводзе маюць неаблагу зароботную плату — у сярэднім па прадпрыемстве яна складае цяпер 1575 тысяч рублёў. Нашымі працаўнікамі шмат чаго добрага зроблена за апошнія гады, і яны цалкам заслугоўваюць усяго гэтага.

Іван БАРАНОУСКІ. Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЯ і з архіва прадпрыемства. УНП 300200531.

Кіраўніцтва, калектыў Віцебскага ЛГЗ сардэчна віншуюць з Калядамі і надыходзячым Новым 2011 годам сваіх калег, партнёраў, пакупнікоў і жадаюць усім моцнага здароўя, сямейнага шчасця, дабрабыту, выдатнага настрою і жыццёвага аптымізму на ўсё наступны год.

3 кітайскімі партнёрамі.

Вядучы інжынер вытворчай лабараторыі Любоў СУШЧАНКА.

пер многія вяртаюцца да шкла, адмаўляюцца ад ПЭТ-бутэлек... Прыгожыя фірменныя шклянкія бутэльні для мінеральнай вады ўжо распрацаваны і на Віцебскім лікёра-гарэлачным заводзе, а ў адным з памяшканняў пад «школу» інтэнсіўна абсталяваецца вытворчы ўчастак. Мінеральную ваду ў шклянках бутэляк перш за ўсё мяркуецца пастаўляць у рэстараны, бары, гатэлі і іншыя аналагічныя арганізацыі і ўстановы.

У складзе Віцебскага лікёра-гарэлачнага завода «Прыдзвінне» з'явілася сёлета і новае структурнае падраздзяленне — далучаны да яго спіртзавод у Лынтупах.

Змены на заводзе за год — значныя, — падкрэслівае намеснік галоўнага інжынера Андрэй Шайко. — Мадэрнізацыя, тэхнічна перааснашчаваная наша асноўная вытворчасць, хутка тут чаў працаваць тут новы кіраўнік, цяперашні генеральны дырэктар Міхаіл Васілеўскі, які прыйшоў на прадпрыемства з пасадзі кіраўніка аб'яднання «Віцебскхарчпрам».

— Міхаіл Уладзіміравіч, кажучы, вы пачалі сваю дзейнасць на заводзе з таго, што распарадзіліся адправіць значную частку вырабленай і ўжо падрыхтаванай да адпраўкі ў гандаль прадукцыі на перапрацоўку?

— Было такое, але ўжо нямаю таму часу. Скажу лепш пра іншае: цяпер такія выпадкі проста выключаныя...

Было яшчэ і такое: на заводзе ў свой час спынілі вытворчасць пладовага (або, як часам кажучы, у народзе, — пладова-выгаднага) віна, якая тут існавала. Затое наладзілі вытворчасць безалкагольных газаваных напояў, якія, напрыклад, вельмі добра ішлі ў

ФІРМЕННЫЯ КРАМЫ Віцебскага ЛГЗ «Прыдзвінне»
г. Віцебск, вул. Чкалава, 19а;
г. Віцебск, ГДЦ «Беларусь», пав. № 17;
г. Мінск, вул. Ясеніна, 30.

Вядучы спецыяліст па ідэалогіі Святану МІХАЛЧАНКА: — Новы год — значыць свята для ўсіх. І менавіта ўсе нашы працаўнікі, і, вядома ж, іх дзеці, будуць з добрымі навагоднімі падарункамі.

ПРАЗМЕРНАЕ УЖЬВАННЕ АЛКАГОЛЮ ШКОДЗІЦЬ ЗДАРОЎЮ